

Naročnina mesečna 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska ledaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SLOVENE

Izšla vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiales: Novo mesto

I tentativi nemici nell'Africa Orientale sventati

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:

Nell'Africa settentrionale sul fronte di Tobruk nutrite azioni di fuoco delle nostre artiglierie.

Velivoli britannici hanno rinnovato incursioni su Tripoli e Bengasi, qualche ferito e danni di scarsa entità.

È stato accertato che durante l'attacco aereo su Bengasi citato nel bollettino del 23 ottobre, un apparecchio nemico colpito dalla difesa contraerea è precipitato in mare.

In Africa orientale, azioni di elementi avanzati. Nel settore del Gelga le nostre truppe hanno sventato tentativi di avvicinamento del nemico.

Nei pressi delle coste della Sicilia, un aereo avversario è stato obbligato ad ammarare. L'equipaggio composto di tre sottufficiali canadesi è stato fatto prigioniero.

Vojno poročilo št. 516

Sovražni poskusi

v Vzhodni Afriki zavrnjeni

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Severna Afrika: Na bojišču pri Tobruku živahno streljanje našega topništva.

Angleška letala so ponovila polete nad Tripoli in Benghazi, nekaj ranjenih in le malo škode.

Ugotovljeno je bilo, da je med letalskim napadom na Benghazi, ki je omenjen v vojnem poročilu z dne 23. oktobra, sovražno letalo bilo zadeto od protiletalske obrambe in je padlo v morje.

Vzhodna Afrika: Delovanje prednjih oddelkov. V odseku Celga so naše čete zavrnile sovražne poskuse približanja.

V bližini siciliske obale je sovražno letalo bilo prisiljeno pristati. Posadka treh kanadskih podčastnikov je bila zajeta.

Beg sovjetske vojske s Krima

Močno bombardiranje Petrograda
Nemške podmornice potopile 9 angleških ladij

Italijanski zemljevid k odločilnim bojem za Rostov ob Donu

Nemško vojno poročilo

Hitlerjev glavni stan, 31. oktobra. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Nemške in romunske čete močno zasledujejo sovražnika, ki je na Krimu v polnem begu. Tako so bili kronani teški boji za proboj, s katerimi so si pehotne divizije armade pehotnega generala Mannsteina skupno z letalskim zborom brigadnega generala Klugeja podvrgle tesne prehode, ki vodijo na polotok Krim.

Na področju Donca so nemške in zavezniške čete še naprej uspešno zasledovale pobitega sovražnika.

Na obroču okoli Petrograda so bili odbiti mnogi sovražni poskusi za izpad.

Težko topništvo je napadalo vojaško važne cilje v Petrogradu in so bili učinki vidni. Na ostalem vzhodnem bojišču se boji razvijajo naprej.

Ob Črnem morju so skupine bojnih letal bombardirale pristaniške naprave pri Oikatoriji in Kerču in potopile v tem vodstvu pet tovornih parnikov s skupno 13.000 tonami.

V boju proti angleškemu oskrbovalnemu brodomu so podmornice potopile šest sovražnih trgovskih ladij s skupno 27.000 tonami, rušilec in dve stražni ladij. Angleška topniška ladija je bila hudo poškodovana od torpednega zadetka.

Na Atlantiku so bojna letala za dolge polete severozahodno od Cadiksa potopila 2000 tonsko tovorno ladijo. Bomba je poškodovala še neki drugi parnik.

Letala, ki so opravljala oborožene izvidniške polete, so ponoči bombardirala pristanišča ob angleški vzhodni in jugozahodni obali.

Sovražni letal ni bilo nad nemškimi državnim ozemljem.

Položaj na vzhodnem bojišču

Rim, 31. okt. AS. Dopisnik Stefanija javlja: Kljub temu, da se že pričena zima na vzhodnem bojišču, boji nič ne ponehajo. Pri Petrogradu se v snegu, ki pada že dva dni, bitke nadaljujejo. Pred Mosko so boji posebno zagriženi. V Donski kotlini se napredovanje zaveznikov nadaljuje, na Krimu pa so si Nemci osvojili dostop na polotok.

Boje za Krim s posebno pozornostjo zasleduje London, ker gospodar nad Krimom gospodari tudi nad Črnim morjem in more razviti vojaške operacije onkraj Kavkaza. Na Kavkazu

se zbirajo angleške čete, ki bi Nemcem hoteli preprečiti dohod do petroleja. Vendar pa ni pričakovati skorajšnjega spopada med angleškimi in nemškimi četami na tem odseku.

Po ruskih poročilih bodo Sovjeti potegnili obrambno črto na Volgi in na Donu, če padejo Petrograd, Rostov in Moskva. Za tema dvema rekama so Rusi zbrali vse svoje razpoložljive rezerve. Velik del sibirskih čet je bilo poklicanih na zapad, da brani evropsko Rusijo.

„Pravda“ priznava težak položaj na Doncu

Berlin, 31. oktobra. AS. Eden zadnjih člankov v »Pravdi« priznava težak položaj za Sovjete na Doncu. Nemci, tako pravi moskovski list, mečejo na južno bojišče vedno nove sto tisoče svežih vojakov v boj. Vsi so dobro oboroženi z avtomatičnim orožjem, podpirajo pa jih oklepni vozovi. List priznava, da je tej okoliščini, da so namreč Nemci doslej mogli hraniti tolike množine svojega vojaštva v rezervi, treba pripisati, da njihov pritisk pri Orlu in pri Tulu tudi po mesec dni krvavih bojev nič ne popušča, ampak se celo stopnjuje.

Položaj pri Rostovu je po glasovih londonskih listov za sovjetsko vojsko izgubljen. Mesto je že izpraznjeno in sovjetske čete le branijo še umik svoje glavne sile na Don. Opazovati je, da sovjetska vojska ne razpolaga več s tistimi udarnimi silami, ki jih je mogla vreči v borbo prve mesece. Velik del vojaštva, ki se bori na Ukraini, so kmetje, katerim so boljševiki šele pred nekaj tedni dali orožje v roke. Manjka jim potrebnega znanja in spretnosti za uporabo mehaničnega orožja. Tudi tej okoliščini, da je iz boja izločena že elita sovjetskih čet, morajo Nemci pripisati svoje velike in nagle uspehe zadnjega časa. Zaradi tega tudi nemško vrhovno poveljstvo sovražniku ne da nobenega odihla, da bi dobil časa in preosnoval svojo razbito vojsko. V Londonu sodijo, da bo Kavkaz v kratkem naravnost ogrožen, zlasti ko bodo Nemci zasedli Krim.

Položaj na Krimu se za Sovjete namreč hitro slabša in je samo vprašanje nekaj dni, da bodo Nemci zagospodarili na polotoku. Krim bo utegnil Nemcem služiti kot izvrstno letalsko in pomorsko oporišče za vojaške operacije proti vzhodu, to je proti Bakuju in severni turški obali. V Londonu računajo z možnostjo, da bodo nemške sile mogle Kavkaz doseči še pred pomladjo, čeprav je od Rostova tako oddaljen, kolikor je Rostov oddaljen od romunske meje. podnebje je namreč v teh pokrajinah ugodno za vojskovanje tudi pozimi.

Gospodarske težave v Ameriki naraščajo

Washington, 31. okt. AS. Gospodarski položaj v Ameriki postaja vedno bolj zapleten in med prebivalstvom se je že začela širiti panika. To negotovost na gospodarskem polju pa zlasti pospešujejo Roosevelt in njegovi pomočniki. Cene glavnih življenjskih potrebščin so začele zelo naraščati, nekaterih življenjskih potrebščin pa je vedno manj. Tudi vladni krogi so zaradi tega pričeli postajati vznemirjeni. Prihodnji teden bo imel Roosevelt razgovore s kanadskim predsednikom vlade, da bi se odstranile vse gospodarske težave in da bi se uvedlo skupno ameriško-kanadsko nadzorstvo nad cenami. Kakor se vidi, je začela tudi Amerika živeti v istem ozračju vojne kakor Kanada.

Newyork, 31. oktobra. AS. Kakor poroča »Chicago Tribune«, je Rooseveltova žena v torek zvečer morala prisostvovati zborovanju žensk, ki je obsodilo vladno politiko. Ko je predsednikova žena šla predavati, ji je skupina 50 žensk zaprla pot in letela ob njenem avtomobilu napise, med drugimi tudi te vsebine:

»Ameriške zastave nosijo zvezde, ne pa srp in kladivoc. Na drugem je pisalo: »Nečemo iti za Anglijo po kostanj v ogenj.«

Rooseveltova žena se ni dala ovirati od demonstracij in je nadaljevala pot na predavanje, ki ji je vrglo lep znesek 1000 dolarjev.

Stavke v ameriških ladjedelnih

Stockholm, 31. okt. AS. Po poročilih iz Newyorka so izbruhnile nove stavke v ameriških ladjedelnih in v nevarnosti je zgradba ladij, ki obsega vsoto poldruge milijarde dolarjev. Stavkati so začeli tudi delavci v tovarni strojnje v Plymouthu in v tekstilni tovarni v Clevelandu.

Letalske nesreče v Ameriki

Newyork, 31. okt. AS. Še dve ameriški vojni letali sta tresčili na tla in posadki obeh letal sta bili mrtvi. Pri Foenixu v Arizoni je padlo na tla letalo, ki je izvajalo vaje in trije člani posadke so bili ubiti. Neko drugo letalo je tresčilo na mehiška tla in pet oseb posadke je bilo mrtvih.

San Paolo (Minnesota), 31. okt. AS. Civilno letalo je tresčilo na tla in je bilo 14 potnikov mrtvih. To je ena največjih letalskih nesreč v Ameriki v zadnjih letih.

Kanadski časniki svara pred optimizmom

Newyork, 31. okt. AS. Iz Londona se je v Kanado vrnilo 12 kanadskih časnikiarjev, ki so v Angliji proučevali sedanje razmere. Časnikiarji objavljajo sedaj članke, v katerih svara pred pretiranim optimizmom. V svojih člankih poudarjajo, da je položaj angleškega naroda zelo hoden in

da je angleško prebivalstvo utrujeno zaradi žrtv in težav na vseh poljih. Anglija je v takšnem stanju, da ne more izvesti invazije na evropski kontinent niti v tem letu, niti nikdar, če bo ostala osamljena. To je pa zelo važno, kajti zmagati bi bilo mogoče samo z vdorom na kontinent in ne z bombardiranjem, z zaporo, ne z zanašanjem na razmere v deželah, ki jih je nemška vojska zasedla.

Churchill ponudil

Lloyd Georgeju vstop v vlado

Stockholm, 31. okt. AS. Londonski dopisnik lista »Tidnings« poroča, da je Churchill ponudil staremu Lloyd Georgeju vstop v vlado. Lloyd George naj bi prevzel ministrstvo, ki ga je do sedaj vodil lord Beaverbrook. Toda Lloyd George je odklonil.

Aretacija na Švedskem

Stockholm, 31. oktobra. AS. Od pričetka vojne je bilo aretiranih 125 oseb, ker so špiunirale za druge države.

Zmeda in pomanjkanje v novi sovjetski prestolnici

Samara nima dovolj prostora in v mestu se širijo nalezljive bolezni

Stockholm, 31. okt. AS. Švedski listi objavljajo dopise iz Samare, kamor se je zatekla sovjetska vlada ne samo z diplomatskim zborom, ampak tudi z glavnimi voditelji boljševizma ženskega in moškega spola.

Samara je bila včasih mirno mesto, sedaj se je pa popolnoma spremenilo, ker je ves ta dotok vlade in njenega spremstva prinesel v mesto popolnoma novo življenje. Vsi lokali so prenapolnjeni in v mestu ni več nobena soba prazna. Ponekod so agenti GPU prisilili prebivalstvo, da je moralo izprazniti ali pa zapustiti svoja stanovanja, da se je tam lahko naselil kakšen ljudski komisar. Brezobzirno so tako nešteto žensk in otrok ter starčkov vrgli na cesto.

Stalin in razni ljudski komisarji so zasedli veliko poslopje, ki je v središču mesta, okoli tega poslopja pa neprestano križari polno policijskih straž in mongolskih vojakov. Zunanji komisar se je nastanil v neki šoli, kamor je Molotov prepeljal tudi arhiv svojega ministrstva. Pomočnik zunanjega komisarja Lozovski nadaljuje s svojimi posveti s časnikiarji, drugi pomočnik Višinski pa sprejema diplomatski zbor.

Diplomatski zbor se je nastanil v majhnem starem hotelu, ki še nosi ponosno ime »Hotel Bri-

stol«. Toda sobe v hotelu so majhne in nečiste. Posebni detektivni nadzirajo tuje diplomate. Ti detektivni morajo predvsem preprečiti, da tudi diplomati ne bi prišli v stik s prebivalstvom. V Moskvi je upravni aparat še znal zakriti zlorabe, v Samari pa se domači oblaščniki obnašajo tako kakor pravi nasilniki.

Prehrana v mestu je slaba in težavna. Dovoza potrebnih ni. Nedavno je po ulicah v Samari korakala skupina 3000 delavcev, ki so protestirali zaradi lakote.

Zdravstvene razmere v Samari so takšne, da so se v mestu, zlasti pa v tistem delu mesta kjer je pristanišče, začele širiti nalezljive bolezni in sicer predvsem tifus in koze. Toda o vsem tem se ne sme nikjer nič govoriti in te novice ne smejo v svet.

Sicer se pa vlada na vse načine trudi, da bi se tuji lahko zabavali. V kavarnah so organizirali celo barske nastope, med ljudmi pa, ki se zabavajo, je vse polno uslužbencev GPU.

Inozemski časnikiarji morajo svoje dopise in svoja poročila predlagati v odobritev sovjetski cenzuri. Toda le malo je verjetno, da bi brozjavke časnikiarjev mogle priti do uredništev.

Kako je potekala bitka za Perekop

Berlin, 31. oktobra. AS. Zavzetje ožine Perekop je zaposlila v hud boj nemške čete za tri dni. Sovražnik se je namreč utrdil v silno močne obrambne postojanke, ki so bile izredne taktične vrednosti. Pri tem je sovražnik v največji meri izrabil naravne ovire.

Ožina in obala polotoka Krima je namreč taka, da so si Sovjeti mogli zgraditi sijajne utrdbe. Na Krimu so Sovjeti zgradili pet črt silovitih utrdb in ti pasovi utrdb so se naslanjali na naravne zapreke. Vseposod je bilo polno oklopnih jarkov in protitankovskih ovir. Za temi ogromnimi utrdbami je bilo razmešeno topništvo vseh kalibrov. Na stotine minskih polj je bilo razmeščenih na obsežnem pasu že na morski obali. Obalno topništvo je bilo izredno dobro maskirano.

Ob obali je bilo več sovjetskih vojnih ladij, ki so se lahko dobro skrile in od tam streljali na nemške črte. Ladijski topovi so streljali daleč v globino.

Več dni je nemško poveljstvo zbiralo vse podatke in vse slike o sovražnih postojankah. Nato je močen oddelek težkega topništva vseh kalibrov

ponoči in podnevi obdeloval sovražne črte in lahko se reče, da se je na sovjetske postojanke razlil pravi vihar ognja. Zadnji, to je tretji dan, je nad 200 topov skoraj neprestano bobnelo in tankovski pionirski oddelki so začeli napadati protitankovske ovire, metali plamenov pa so začeli izganjati boljševiške vojake iz njihovih utrdb. Odpor sovjetskih vojakov je bil silovito srdit. Nato so nemški oddelki prešli v napad z ročnimi granatami. Boj je postajal vedno bolj zagrižen. Nemške čete so si izsilile globok prehod med sovražne postojanke, toda sovjetsko topništvo je začelo silovito bobneti in sovjetska letala vršile »Martine« izvedla dva napada, pa so bila odbita. Nemško topništvo in nemški streljavnici pa so med tem zdrobili zadnje sovražne utrjene postojanke, ki so še nudile nekaj odpora in motorizirani pionirji so zopet začeli z odločilnim napadom. Zemlja se je tresla kakor da bi bil potres. Zrak je bil poln detonacij in na tisoče in tisoče topovskih izstrelkov je padalo na bojišče. Nemška pehota si je končno vendarle izsilila svobodno pot in je prešla v napad. Zadnji sovjetski odpor je bil premagan in prva vas, ki je bila prava trdnjava, je bila zasedena od nemških čet. Pot na Krim je bila prosta.

Berlin, 31. oktobra. AS. Sovjetsko poročilo, da so v noči na 30. oktober sovjetska letala bombardirala Berlin, je izmišljeno. To noč ni bilo nad Berlinom in tudi ne drugod nad nemškim ozemljem nobenega ruskega letala.

Današnji številki »Slovenca« so priložene položnice!

Prosimo cenjene naročnike, da se jih blagovoliijo čimprej poslužiti!

Ce niste še plačali naročnine za »Slovenčev koledar«, storite to po teh položnicah! Le do 5. novembra imate še čas!

»Slovenčev koledar« mora imeti vsaka družina!

ŠPORT

Peta nogometna nedelja

Ljubljanski derby na Hermesovem igrišču

Petek je že in še vedno sneži. Dobili smo vreme, ko so ljudje radi doma pri toplih peceh ali pa v kavarnah... Edina izjema so nogometaši. Mokra vreme jim je kaj malo mar, celo vroče jim postaja ob misli na žogo, ki bo v nedeljo razvzljajala nogometno uganko: kdo je boljši — Hermes ali Mars, Šiškarji ali Poljanci?

Ljubljana ima v letošnjem prvenstvu že tako velik naskok — štiri tekme, štiri zmage, je 8 točk — da je njeno prvenstvo že vnaprej nesporno. Sta pa dva kluba, enako močna, ki se bosta lasala za drugo mesto. To sta Hermes in Mars. Doslej sta odigrala po tri tekme in spravila na varno po štiri točke. Po razliki v golih je Mars pred Hermesom. Mars jih je dal doslej 11, prejel pa 3; Hermes jih je zabil 10, prejel 5.

Tudi ne glede na številke v razpredelnici bo srečanje moštev gornjega doma v vsakem oziru zanimivo. Šiškarji bodo imeli prednost domačega terena. Poljancem pa bo to kaj malo mar in bodo napeli vse sile, da bodo zaslužili vsaj eno točko.

V teh slabih časih, ko gledamo v Ljubljani samo domače tekme, bo nedeljsko srečanje na Hermesu majhen derby, ki bo kljub mokremu

vremenu privabil na igrišče vse, ki se zanimajo za usodo ljubljanskega nogometa.

V Šiški bo tudi tokrat dvojni spored. Pred glavno tekmo se bosta pomerila Svoboda in Grafika. Oba kluba sta zaenkrat še brez zmage. Svoboda je na razpredelnici peta, Grafika pa sedma. Graficarji bodo storili gotovo vse, kar bo mogoče, je pa težko verjetno, da bi jim Svoboda privoščila kaj več od igre.

Pričetek nedeljskih tekem v Šiški bo ob 14. Po srečanju med Svobodo in Grafiko, t. j. ob 15.30, bo bitka med Hermesom in Marsom.

Ljubljana bo v nedeljo počivala. Jadran pa bo potoval v Novo mesto in igral tam z Elanom. Novomeščani so prepričani, da si bodo tokrat opomogli. Jadran je sicer kvaliteten nasprotnik, vendar bo skušal vsak Elanovec pred domačim občinstvom pokazati, da ve, kaj je nogomet. Posel ne bo lahek niti za Trnovčane, ki morajo čuvati svoje častno mesto v razpredelnici, niti za Novomeščane, ki jim bo dvakrat hudo, če bodo doma poraženi.

Prvenstvo II. razreda: V nedeljo bodo igrali dve tekmi: med Mostami in Vičem ter Slavijo in Korotanom.

Smučarji, pripravite se za zimo!

Sneg, ki je pobežal včeraj strehe in vrtove, drevesa in travnike, še nima prave zveze z ono belo plastjo, ki vleče smučarje v naravo. Tisti, ki imajo doma neke pod streho zaprašene dilce in v omarah zložene smuške drese, so ga sprejeli le kot znanilca bližajoče se zime. Upajmo, da bo to belo neveselost še vzelo, da bomo imeli še dokaj suhih dni preden bo zapadel — kot po navadi okrog Božiča — oni pravi sneg, ki mu pravijo prišč.

Prvi sneg je le znanilec zime. Smučarji, ki jim je kaj do svojega športa, se bodo začeli počasi pripravljati. Pregledali bodo svoje gojzice, jih očistili in namazali, da bo usnje spet voljno. Če tega niso storili spomladi, bodo vsaj sedaj napeli smuči, da bodo spet prožne. Rokavice in nogavice bodo zakrpali, dokupili kar so lani obrabili in potrpežljivo čakali za start v belo opojnost.

Bodi kakor koli, brez smučanja gotovo ne bomo. Kdo bi zdržal za pečko, ko bodo vabile bele poljane polne suhega prišča ali kristalnega sreča?

Prilagodimo opremo in utrdimo mišice, da bo šlo spet kakor v starih dobrih časih. Nekateri so že začeli. Najboljša priprava je domače delo: drvarjenje, drgnjenje parketov, prenašanje premoga po stopnicah in podobno. Dobro pa bo storila tudi prava smuška gimnastika. Zjutraj in zvečer morate telovaditi, da ne boste razočarani nad svojo prožnostjo in spretnostjo, ko si boste prvič pripeli dolge dilce. Kako? Zelo enostavno: po 30 do 50 smuških počepov, po deset predklonov in ležnih opor z rokami, dviganje kolen in malhanje z rokami, par poskokov in obsežnih zamahov z nogami, to je v glavnem vse, kar je potrebno za predtrening nedeljskih smuških izletnikov.

Kaj več o telesni pripravi smučarjev pa prihodnjič.

Madžarska atletika leta 1941

Od nekdanjega madžarskega atletičarja med najboljšimi v Evropi. Na vseh mednarodnih tekmah imajo vsaj po dva, tri atlete, ki posegajo v finalne borbe. Svojo dobro formo so pokazali tudi letos. Oglejmo si njihove rezultate:

Najboljši sprinter je bil Csanyi s časi 10.6 in 21.8 sek., takoj za njim pa je Koronpai z 10.8 in 21.9 sek.

Najhitrejši na 400 m je bil Polger s 49.4 sek., na 800 m pa Hires z 1:53.6 min., na 5000 m pa sta Szilagyi in Csaplar tekla po 14:38.6 min. Isti Csaplar je tudi letošnji prvak v teku na 10.000 m s časom 30:25.6 min.

Slabše rezultate so dosegli madžarski atleti v skoku v višino. Čez 1.80 m jih je prišlo le sedem, najboljši med njimi pa je bil Gaspar z 1.84 m. Znamka v skoku v daljino se glasi 7.22 m (Gyuricza), v skoku s palico točno 4 m (Zsuffka), v troskoku pa 14.61 m (Dusnoki).

Najmočnejši so Madžari v metanju diska. V tej disciplini imajo svoje zastopnike (Kultitz 52.40 metrov) tudi v listi najboljših metancev na svetu. V metu kopja je letošnji prvak Varszegi z 68.30 m, v kladivu pa Biro z 51.123 m.

Smuško prvenstvo, ki bo meseca februarja v Garmisch-Partenkirchenu, bo tudi letos močno okrnjeno. Doslej so se prijavili samo Finci, Norvežani, Švedi, Nemci, Italijani in Švicarji.

Italijanski nogometni prvak AC Bologna je podlegel preteklo nedeljo Genui, ki ga je premagala z 2:3.

90 km je preletel na jadralnem letalu španski pilot Carlo Gutierrez. Jadral je v višini

Iz Tržaške pokrajine

Tržaško delavstvo je posvetilo spomin Corridonia. V nedeljo, 26. oktobra so uradniki in delavci tržaških industrijskih podjetij posvetili 26. obletnico smrti znanega delavskega voditelja in borca za novo Italijo Filipa Corridonia. Slavnostna ceremonija je bila v dvorani gledališča Politeama Rosetti, ter so ji prisostvovali najvišji predstavniki države, stranke in javnega življenja.

1. novembra umetniška razstava. V soboto, 25. novembra, bi se morala pričeti razstava sindikata tržaških umetnikov, otvoritev pa je preložena ter se bo vršila v soboto, 1. novembra. Na razstavo je poslalo 107 umetnikov 280 del. Zbirja, ki je tri dni vršila presoja vposlanih del, je sprejela za razstavo dela 59 avtorjev, in sicer 101 sliko v olju, akvarelu in radiranko ter 16 skulptur.

Slepi — vojni prostovoljci. 30 slepcev iz Trsta in iz tržaške province je delalo poseben kurz za tako zvane aerofoniste — zračne prisluškovalece, ki s posebnimi slušali zasledujejo prihod vojnih letal. Izkušnje so pokazale, da so slepci za take naloge najbolj primerni, ker imajo sluh izredno dobro razvit. Izmed teh 30 jih je 10 položilo izpite s polnim uspehom ter so sedaj na razpolago kot vojaški prostovoljci vojni zračni obrambi tržaškega mesta in pokrajine.

Nemška trgovska delegacija v Trstu. V soboto, 25. oktobra zvečer ob 23.52 je prispela v Trst nemška trgovska delegacija, ki se nahaja na obisku v državi ter si ogleduje najvažnejša trgovska

in industr. središča in naprave. Trst je bil zadnja postaja nemške delegacije, ki je potem od tu odpotovala nazaj v domovino. Nemško delegacijo je vodil dr. Franc Hegler, člani pa so bili najodličnejši predstavniki nemške trgovine in industrije. Spremljali so jo predstavniki italijanskega gospodarstva, v Trstu pa so jih sprejeli poleg predstavnikov državne oblasti in stranke tudi zastopniki tržaške industrije, trgovine in plovbe. Gostje so se nastanili v hotelu Savoia. V nedeljo so si ves dan ogledovali razne industrijske naprave v mestu in na podeželju in so nadaljevali s temi ogledi še v ponedeljek dopoldne.

Z bronasto hrabrostno medaljo je bil odlikovan Tržačan Nevio Creso, poročnik bojne ladje in mornariški opazovalec. Odlikovanje je dobil za svoje vestno izpolnjevanje dolžnosti. Kot mornariški opazovalec je s svojim letalom odkril angleški konvoj v Sileškem prelivu, katerega je potem italijanska zračna eskadra s takim uspehom napadla.

Pričetek dramske sezone v gledališču. V nedeljo, 19. oktobra, se je končala v Trstu jesenska operna sezona, ki je prinesla štiri zelo uspele premiere. Operna družina, ki je gostovala v tej sezoni, je imela v svojih vrstah prvostopne moči. — Dne 27. oktobra pa se je pričela v gledališču Verdi dramska sezona. Gostuje dramska družina Marije Velato, ki nam prinaša bogat repertoar zanimivih novitet. V teku sezone bo nastopalo v Trstu 13 dramskih skupin.

Vsem bralcem „Slovenca“

Kdor pridobi 5 (pet) naročnikov na celo zbirko knjig „Slovenčeve knjižnice“, bo sam dobil celo zbirko knjig (25 knjig) „Sloven. knjižnice“ za nagrado zastoni. Potrudite se, le do 5. novembra imate še čas.

Na željo naročnikov bo še v napovedani zbirki „Slovenčeve knjižnice“ izšla tako iskana knjižka „Dekle z bliseri“, v kateri je popisani padec Jeruzalema in življenje prvih kristianov.

Angora volno

in gnezda angora zajcev vsako najmanjšo količino kupuje po najvišjih dnevnih cenah tvrdka

Luisa Spagnoli — Perugia

po zastopniku Ljubljanske pokrajine Josipu Ivančiču, Ljubljana, Frančiškanska 6, kjer dobite tudi vsa nadaljnja pojasnila.

Jamskega paznika

sprejme v službo rudnik Kočevje. Vloge, spričevala poslati na upravo rudnika Kočevje

Gospodarstvo

Praznik varčevanja

V vojnih časih praznujemo letos praznik varčevanja, ki je sedaj že sedemnajsti. Toda nič manjši ni pomen varčevanja v vojnih časih kot v mirnih časih. Poleg dela je varčevanje temelj vsega našega narodnega gospodarstva. Kajti delo nam daje donose, varčevanje pa nam daje prihranke, katere porabimo lahko v primerih stiske v kasnejših časih. Res je, da niso tako številne skupine ljudi v gospodarstvu, ki bi imeli redno na razpolago velike zneske za prihranke, toda tudi majhni dohodki omogočajo nekaj varčevanja. Iz malega pa raste veliko. Iz številnih majhnih zneskov se nabirajo veliki kapitali, ki lahko potem plodnostno oplajajo vse gospodarstvo in s tem tudi gospodarsko življenje posameznikov.

Zbirali prihrankov so danes denarni zavodi, ki so omogočili s svojimi posojili marsikakšen napredek na gospodarskem polju in koristno pomagali

tudi druga stremeljenja za povečanje našega narodnega blagostanja. Denarni zavodi so naravnost zainteresirani na zbiranju prihrankov, toda vpoštevati je treba, da gredo tozadevna stremeljenja v korist vsega narodnega gospodarstva in je zato dolžnost vseh, da zbirajo prihranke in jih poverjajo denarnim zavodom, ki jih potem varno in plodnostno nalagajo v korist vsega narodnega gospodarstva.

Brez prihrankov niso mogoče investicije, brez investicij pa ni gospodarskega napredka. Kajti le investicije nam grade nove naprave, izboljšujejo stare, omogočajo racionalno izkoriščanje vsega tega, kar si moremo s trudom in delom pridobivati v tovarnah in na zemlji. Zaradi tega je varčevanje najozje zvezano z gospodarskim napredkom, brez katerega usiha tudi osnova našega kulturnega življenja.

sistem obveznega varčevanja sposoben uvedba pri vseh državljanih. Ta sistem bi sicer omogočil zbiranje velikih vsot, toda slaba stran je, da bi onemogočil pri veliki večini malih ljudi zbiranje prihrankov, nadalje ohranitev narodnega bogastva in normalni proces naraščanja proizvodnje. Predvsem bodo mali ljudje, ki so sedaj zbirali prihrankov, v nemogućnosti mobilizirati svoje prihranke za potrebe sicer drugovrstne, pa vendar važne.

Če bi se nadaljevali neugodni pojavi vojnega gospodarstva n. pr. prekomerno naraščanje do-

bičkov, potem bi bilo potrebno obremeniti predvsem kategorije prebivalstva, ki imajo največ takih dobičkov. Toda namesto tega se dajejo nadobitki pametneje naravnost usmeriti v javne investicije, kar naj bi bil kategorični imperativ za vse, ki naj nosijo stroške vojne primerno svojim zmognostim, in zlasti za obrambo nacionalne valute, ki predstavlja podlago za sedanje in bodoče blagostanje naroda.

Cene novega olja v Italiji. Kmetijsko ministrstvo je na predlog osrednjega odbora za cene določilo nove cene olivnega olja v Italiji za leto 1941-42. Cene so posebej določene za proizvedeno, nadalje za veletrgovino in za nadrobno potrošnjo. Cene za nadrobno potrošnjo so različne po pokrajinah in znašajo: najfinerše olivno olje 15 do 15.75 lir za liter, fino olivno olje 14.10—15, olivno olje 13.60—14.50 in navadno olje 13.60 do 14.50 lir (to pa samo v pokrajinah na Siciliji in Sardiniji, v Lukaniji in Kalabriji).

Novi gospodarski svetovalci. Na osnovi zakona o gospodarskih svetovalcih so bili imenovani za gospodarske svetovalce: dr. Ivan Bonča, France Jeglič in dr. Vlado Valenčič.

Obilne karte tudi v Srbiji. Odslej bo tudi v Srbiji mogoče kupovati tekstilne izdelke (razen onih iz konoplje) le proti na podlagi posebne izkaznice. Karte bodo veljale pri otrocih za nakupe do 600 din, pri odraslih za nakupe do 1200 din. Karte bodo veljavne od 1. oktobra 1941 do dne 30. septembra 1942. V primerih če nakupna cena kakšnega predmeta presega 1200 din, se lahko izvrši tudi nakup, če je drugače karta za odraslega neuporabljena.

Iz Srbije

Štednja električnega toka v Beogradu. Beogradsko mestno poglavarstvo je izdalo ponovno opozorilo lastnikom lokalov, kavarn, mlekarn in sličnih prostorov, naj zmanjšajo uporabo električnega toka vsaj za polovico, tako da zmanjšajo število žarnic in da si nabavijo žarnice, ki porabijo manj toka. Nekateri še celo kar naprej razsvetljujejo izlozbe in reklamne naprave, kar je strogo prepovedano. Kdor se ne bo držal danih navodil, bo kaznovan, v tejem primeru mu bodo tudi odklopili električni tok.

D. Ljotič in srbski arhieriji. Ljotičev list »Naša borba« prinaša članek D. Ljotiča, kjer D. Ljotič piše, da so izdali srbski arhieriji poslanico o »miru, slogi in ljubezni«, da pa niso omenili, od kod prihajajo nemiri, nesloga in mržnja. Nato nadaljuje: »Govoriti o miru, slogi in ljubezni je prazno, če se odkrito, pogumno in stvarno ne pokaže pot, kako priti do teh res redkih dobrin.«

Sestanek belgrajskih profesorjev in učiteljev. Prosvetni minister Jonić je sklical v dvorano Kolarčeve univerze sestanek belgrajskih profesorjev in učiteljev, kjer jim je razložil nove naloge, ki čakajo sedanje srbske prosvetne delavce. Govoril je tudi njegov pomočnik Velmar Janković.

Nove cene govejega in ovčjega mesa. Diris, t. j. ravnanstvo za prehrano, je določilo nove cene za goveje in ovčje meso v Beogradu. Goveje meso stane 34 din kilogram, ovčje pa 22 din.

Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob nenadni in težki izgubi naše nadvse ljubljene druge matere — tete in sestre

na njeni poslednji poti v tako obilnem številu:

Bog plačaj!

Posebno zahvalo smo dolžni gg. zdravnikom in čč. sestram usmiljenkam otološkega oddelka za lajšanje trpljenja v njeni bolezni. — Sv. maša zadušnica bo darovana v torek, dne 4. novembra 1941, ob 7. uri zjutraj v trnovski župni cerkvi.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1941.

Zalujoči nečakinja Ivica in Marta Marinko ter vse ostalo sorodstvo.

V globoki žalosti stiri javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je nenadoma zapustila naša nadvse ljubljena hčerka, sestra, teta in sva-kinja, gospodična

PAVLA ČERNE

oficialka držav. žel. v pokoju

Pogreb nepozabljene pokojnice bo v nedeljo, dne 2. novembra 1941, ob 4. uri popoldne z Zal - kapele sv. Andreja - na pokopališče pri Sv. Križu. Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, Zagreb, Št. Vid, dne 31. oktobra 1941.

Zalujoče rodbine: Černe, Vrhovnik, Gregorič, Kurtagič - in ostalo sorodstvo.

Ob grobovih stojimo, plakamo in verujemo...

Sneg pada na grobove, razmetane ilrom vsega sveta, kakor rahla tenčica, ki loči svet večnega miru od večnega boja... Nekdaj trpeča in vroča sra, ki so jih prevela topla človeška čustva, trepet in upanje in veselje, sovraštvo in ljubezen, so sedaj hladna, vse vezi so odpadle s telesa, ki se utrjujejo odpočiva v svoje razpadanju v prst, iz katere je nastalo in v kar se je povrnilo in se vse gnetno povrača; duša pa uživa svoje plačilo po zasluženju. Božja sodba je šla čez človeška dejanja in nepopolni človeški um je domel največje in zadnje Modrost in tudi največjo Ljubezen božjo, ki ga je vzela v naročje, da gleda iz obličja v obličje svoje Počelo in svoj Konec, večnega Boga. In človek, ki je hodil med nami, ki nam je dal življenje ali je z nami trpel in živel, nam delil od svojega srca in sprejemal vase naše sožitje, sedaj ni več človek, ki bi boječe trepetal v viharju življenjskih zmed za svojo lučko življenja, temveč je duh, ki se veseli gledanja Boga, svojega Stvarnika, ali pa trpi v vseh za svoje slabosti v srečnem upanju, da ga bo njegova zadostitev in molitev njegovih dragih pripeljala zagotovo k Bogu; ali pa se je nesrečnež po svojem grehu sam odvrnil od Njega, ki ga zdaj ne pozna. Mi pa smo ostali na vročem svetu s vročimi strastmi, s ljubeznijo in sovraštvom, s bojem, smagami in porazi, oni pa so onostran življenja, v večnem miru. Toda mi smo še vedno zvezani s njimi s vsemi čutili svojega srca, še bolj pa duhu, po Cerkuvi, ki je občestvo vseh vernikov — živih in mrtvih — ter z njimi tvorimo eno samo enoto: vojskujemo se Cerkuvi, ki smo mi, trpečo cerkev — ki so duše v vseh, ter poveljano Cerkuvi, ki so svetniki v nebesih.

In prav današnji in jutrišnji dan je sveta Cerkev posvetila spominu teh bivših ljudi, ki pa so ostali tudi sedaj kot duhovi udje svete Cerkve.

Vsi svetniki! Verne duše!

Človek stoji nad grobovi in plače...

Plače nad vso minljivostjo sveta, nad vsemi, ki gledajo v gmoti te zemlje smisel svojega dela in polje svoje zemске veličine in slave... Prah si in v prah se boš povrnil! govori grob, čez katerega pada sneg kot da polaga tenčico pozabljenja

nad vse, kar je iz prsti. Bili so ljudje moči in volje: črv mu gre zdaj skozi srce in ne more ganiiti z mezinem... Vse je minljivo! Tudi sovraštvo in boj, ostane le večni mir in ljubezen in dobra dela. Na mrzlem grobu gori lučka: od vsega, kar je vzela zemlja in je bilo njeno, je ostal

Joža Vovk:

ZVONOV

Zamolklo tone jok zvonov
v molitve tihe, pritajene,
iz belih cerkev sto glasov
hiti čez kraje zametene.

Nocoj zaprl bom oči.
Krog mene vse bo ugasnilo,
še peter več naj ne šušti,
nič misli mi ne bo zmotilo.

V dalji sam sem, čisto sam —
zaslišal bom vse tri zvonove,
zagledal v hribu beli hram,
pokleknil tiho na grobove...

samo še ta beden plamen, ki gori v nebo, in ki nam govori s svetim Pavlom, da »ne smemo žalovati, kakor tisti, ki nimajo upanja!«

Človek stoji nad grobovi, plače in veruje... »Verujem v občestvo svetnikov, v odpustanje grehov, v vstajenje mesa in v večno življenje!«

Kakšna čudovita tolažba za vse, ki se jim trga srce nad izgubo dragih, ki ne morejo preboleti smrti svojih staršev, sinov, hčera, ženov in nevest, bratov in sester, sorodnikov in prijateljev, dobrotnikov in znancev. Lazar je vstal iz groba — vstala bo tudi moja mati, vstal moj sin,

vstal bom jaz sam — in Bog naj bo milostljiv moji duši! Trpljenje, ki ga prenašamo na zemlji, naj bo v očistitve naših duš, nemirni beg iz kraja v kraj naj nas pripelje v večni pristan, varen pred vsemi viharji jeze in časa; večni mir naj zagre potem naša srca, ki se bodo odpotila šele v Tebi, Gospod, ko Te bodo gledali iz obličja v obličje! Tedaj bomo s svetniki polni samo Tvoje slave, da si nam dal v našem kratkem življenju zmago nad vsem, kar je minljivo in slabo, in da si nam tudi trpljenje in zlo, ki nas je zadevalo, spremenil v slavo in žast!

Vsi svetniki — naši rajniki in rajnici vsega človeštva od začetka sveta, ki jih je odrešil Kristus in so umrli v Njem, slave danes svoj god! Na vse zlo, ki nam stoji na življenjski poti in bi nas rado odvrnilo od ravne poti za njimi, ki so šli pred nami k Bogu.

Verne duše — naši rajniki, ki kot trpeča Cerkev čakajo naših molitev in našega sodelovanja za njihovo odrešenje! Naj iz našega trpljenja in naših žrtv, katerih smisel človek večkrat ne doume, zraste njim — vernim dušam — zaklad milosti, ki naj jim pomore k Bogu, pred Njegov prestol! V mislih nanje pa naj nam tudi raste moč, da bomo vdano sklonili glavo tudi še pred težjim udarcem usode: naša žrtve naj vernim dušam odpirajo nebesa, kajti vemo, da le odpoved odrešuje.

Lučka gori na grobovih naših dragih. Morda je nismo prižgali sami s svojo roko, sneg pada in zametene so poti k božjim njivam v naših gorah in dolinah, ter je v zametu grob morda tudi zapuščen in sam, kot ni bil še nikoli — toda lučka na njihov grob lahko prižgemo v naših sreih, dlanj lahko sklenemo kot sveta svoj plamen kjer koli k molitvi in svojo ljubezen lahko vso izrazimo s šepetanjem svojih src, ki bodo stala danes in jutri ob grobovih svojih dragih križev sveta, in jih ne bo oviral ne sneg ne plot in ne daljstva, kjer bodo plakala, verovala, upala in molila:

Bog jim daj večni mir in pokoj in večna luč naj jim sveti!

Naj počivajo v miru, ki jim ga svet ne more dati!

Njim, ki so šli pred nami nepovratno po...

Če v naši vsakdanji molitvi prosimo: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh« in to prošnjo ponavljamo skozi vse leto v želji, da bi nam teklo življenje brez prehudih skrbi in težav za naš telesni blagor, tedaj je prav, če se vsaj enkrat v letu spomnimo tudi vseh tistih, ki so za časa svojega življenja prav tako prosili in po končani življenjski poti odšli pred nami v večnost. Pozno v jesen, ko vsa narava lega k počitku, je Cerkev postavila praznik vseh vernih duš, ko pohiti vsaka družina na grobove svojih dragih. V skrbnih za vsakdanje življenje tako radi pozabimo na tiste, ki so odšli od nas. Ta dan pa nas zopet združuje z njimi ob grobovih, ki sta jih okrasila ljubezen in spoštovanje.

Ob teh dnevih se spominjamo vseh dragih, znancev in prijateljev, ki so v zadnjem letu odšli od nas. Tudi »Slovenec« se je vsako leto spomnil po možnosti vseh, ki so od zadnjega praznika vernih duš zapustili našo skupnost, za katero so si stekli kakršne koli zasluge, pa naj so bile splošnega značaja ali pa blagoslovljeni uspeh tihega, skritega kršćanskega življenja. Letošnje leto je po vsem svetu zrastle toliko novih grobov, ki pokrivajo toliko mladih življenj, da se nam zdi odveč prikazovati redno žetev smrti med nami. Posvetimo naše misli vsem, ki so odšli pred večnega sodnika po plačilo za svoje življenjsko delo.

Spomnimo se še vseh sinov našega naroda, ki jih je dohitela smrt nenadno daleč od rodne hiše in njihovih dragih. Ne vemo, koliko jih je, ne vemo, kje počivajo njihove kosti. Tudi tem znanim in neznanim naj velja naš spomin in naša molitev na dan, ko bomo prižgali svečo in molili očenaš za dušni mir in pokoj naših dragih, ki spe med nami.

Spomnimo se na dan vernih duš še vseh vojakov vseh narodov, ki so v sedanjih vojskah žrtvovali svoje mlado življenje za lepšo bodočnost očetnjave. Le na malokaterem njihovem grobu bo zagorela sveča in uvenela roža kot povračilo za junaško smrt, ker je tako velel domovine ukaz. Toda kljub temu ti grobovi ne bodo pozabljeni, iz domovine se jih bo spominjala molitev dragih, katerih ljubezen bo v mislih okrasila njihove grobove. Prav tako bo te dni pihel spomin poln ljubezni in spoštovanja h junakom, ki počivajo globoko pod enakomerno valovečimi morji za vedno odmaknjeni človeškim očem. Vroč molitev

Verne duše v ponedeljek

Vsako leto je 1. november posvečen praznovanju Vseh svetnikov, drugi dan pa vernim dušam. Vsako leto se molitve na grobovih opravljajo že 1. novembra popoldne. Drugi dan, na praznik vernih duš, so po cerkvah črne maše za rajne.

Letos pa je praznik Vseh svetnikov na soboto. Ker drugi dan, na nedeljo, ne more biti črni maš, je praznovanje vernih duš prestavljeno na ponedeljek. Zato bodo tudi molitve na grobovih letos v nedeljo, 2. novembra, popoldne, v ponedeljek pa bodo po cerkvah črne maše za naše rajnike.

Vsi sveti in verne duše v stolnici

Danes, na praznik Vseh svetnikov, bo v stolnici ob 10 slovesna pontifikalna maša, katero bo daroval prevzvišeni gospod knezoškof dr. Gregorij Rožman. — Popoldne bodo ob pol treh slovesne pete večernice praznika; ob pol 4 bo skupna ura molitve, kratka pridiga, sv. rožni venec in slovesne litanije.

V nedeljo, 2. novembra, bodo ob 2 litanije presvetege Srca Jezusovega. Ob 3 popoldne bodo slovesne večernice za mrtve. Zvečer ob pol 6 bo rožni venec, nato pridiga in potem še dva dela rožnega venca za mrtve.

V ponedeljek, na Vernih duš dan, 3. novembra, bo ob 6. jutraj črna peta maša. Ob pol 9 bodo slovesne pete jutranjice za mrtve, ob 10 bo pa slovesna črna maša z molitvijo »Reši me, Gospod.«

Drobne zanimivosti o življenju velikih športnikov

Znano je, da so športne zvezde glede načina življenja, treninga in prehrane zelo natančne. Ameriški bokser Gene Tunney je imel navado, da je spil po vsakem treningu četrt litra mleka. Bolje bi rekli, da ga je »posrkale«, zakaj svojo čašo mleka je užival točno pol ure. Tudi nemški prvak Maks Schmeling je cenil mleko kot najboljšo pijačo za boksarje.

Zanimivo razpravo o pomenu mleka za športnike je napisal olimpijski zmagovalac v dviganju uteži, monakovčan Rudolf Ismayr. Ta pripoveduje, da je živel kot fantek na kmetih, kjer se je hranil največ s kravjim in kozjim mlekom. Ko mu je bilo 17 let, je porabil dnevno 2 litra mleka. Te navade se je držal tudi v zrelih letih, ko se je pripravljval na olimpijske tekme.

O finskih tekačih je znano, da spišejo dnevno poldrug liter mleka. Preden gredo spat, pijejo mleko z medom, kar jim da mirno in globoko spanje. Znana prvaka Nurmi in Salminen sta bila sicer abstinenci in nekadilca, v pitju mleka pa sta bila enako »nezmerena« kot vsi finski športniki.

Ameriški boksarji imajo večinoma tale dnevni red: Takoj ko vstanejo, spišejo čašo mandarinskega soka, za tem imajo lažji trening, ob pol enajstih pa dobijo močan zajtrk: ovseni močnik, 2 mehko kuhani jajci, 3 koščke kruha z maslom, skodelico kave in čašo mleka. Popoldne navadno trenirajo, želedec pa miruje do šestih zvečer, ko dobijo na žaru pečeno meso, tri do štiri prikuhe, solato z limoninim sokom in skodelico čaja. Kruha dobijo le malo, krompirja in juha pa nič. Smatrajo, da bi jim preveč napolnili in preobremenili prebavila.

So pa tudi izjeme. O svetovnem prvaku Jack Britonu, ki je ohranil svoj boksarski sloves vse do 44. leta, pripovedujejo, da je imel navado jesti jutraj suhe slive. Svetovni prvak v veltter težji Jimmy Larnin je bil edini, ki je bil dolgo časa vegetarijanec, pozneje pa je le uvidel, da potrebuje boksarski človek tudi meso. Ko so vprašali znamenitega plavalca Jonjyja Weissmüllera, s čim se hrani, jim je odgovoril: »Jem, kar hočem...« Nasprotno pa je bil Jony, katerega pozna tudi naša javnost iz Tarzanovih filmov, izredno discipliniran glede svojega treninga. Kot otrok je bil navezan na svojega trenerja Bacharacha.

Naše duše

Neprestano romajo naše duše z zemlje na oni svet. Tudi v mirnih časih, ko smrt še ni tako krvoločno vihtela svoje kose po najbolj pestrih livadah cvetočega človeškega travnika, ni bledi romarski pohod mrtlicev niti za hip obstal. Ob vsaki uri ponoči in podnevi lega na tisoče ljudi k večnemu počitku. Blaženo snegljajoči se otročički pohitevali iz materinega naročja v lepšo deželo. Vročekrvni mladeniči se v tekmi za srečo nenadoma ustavijo, ko da bi bili pozabili na smoter svojega hrpenjenja. Može in žene popadajo trudoma in kamaj sopeč na bolniško posteljo in se odločijo od hiše in doma in otrok in zemlje in sledijo strmega pogleda migljaju Gospodarja sveta. Zmeraj, kadar koli odide kak človek za večno oddot, nastane velika praznina na tistem mestu, kjer je deloval, in se vzbudi velika otožnost in žalost v tistih sreih, ki jih je osamljene zapustil. Tudi umirajočemu ni najbolj grenko to, da mora odložiti krhko oblačilo telesnosti, marveč je najhujša ločitev od teh, ki jih pustil na zemlji. Dušo, ki odhaja, prevzame občutek neskončne osamelosti in neobčutenosti, nepremostljive oddaljenosti od ljudi, ki v njih daljave ne seže nobena roka prijateljev. Toda človek si je napravil skrivno brv, ki drži od dežele živčih do vrat kraljestva mrtvih, in krščanska vera je nad to brvjo zgradila trden, močan most. Oddleži živi prisrčno podajanje rok in pomoči oddot tja čez in iskrene prošnje in kopnenje oddodod k nam. V teh dneh vseh svetih in vernih duš poslušaj krščansko čuteči človek mile prošnje zbora duš: »Usmilite se me! Usmilite se me vsaj vi, prijatelji moji! Zakaj roka Gospodova me je zadelala!«

V duhu jih vidavamo, kako iztegajo roke proti nam, da bi si utešili mukepolno žejo svojih duš po Bogu. Med skeletimi ranami njihovih duš spoznamo tudi take, katere smo zakrivali tudi mi ali ki si jih je trpeči človek iz prvike ljubezni do nas sam prizadejal. Duh očeta, matere, žene, moža, prijateljev, otrok gre prosiče skozi sanje naših noči in tihe ure naših dni, češ, naj se jih vendar usmilimo! Duša moja, ne pozabi jih!

In odkar hrumijo vojske in odmevi hudih časov, se oglašajo iz onstranstva poseben zbor duš, in njih prošnje so tako bridke, da tudi najbolj nehalnežni in najmanj misleči človek ne bo mogel odreči pomoči: to je pesem duš tistih, ki so padli v vojnah in zaradi udarcev hudih dni. Mislimo še zlasti na te duše in bomo z njimi v svojih molitvah.

Učitelji naj se zglase!

Učiteljska organizacija poziva spodaj navedene učitelje, da se nujno in neodložljivo zglase v njenih poslovnih prostorih v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadstropje:

Andrejčič Ivan, Batič Marija, Bergine Eleonora, Binder Avgust, Bonča Leopold, Cerar Miroslav, Cehovin Rudolf, Debeljak Albert, Dolanc Vida, Fetič Oton, Fink Oton, Frece Valentin, Gabrijelič Franc, Golja Marija, Gorišek Franja, Jereb Ana, Kastelic Ivan, Kavar Janez, Klemenc Franc, Kolena Bogomir, Kotnik Ema, Kovac Zdravko, Kutni Josip, Lapajner Viktor, Lasič Josip, Macarol Josip, Meden Amalija, Makarovič Vladimir, Miklavc Franc, Otič Pavel, Pavletič Julij, Peček Herta, Perenič Ana, Petrič Marija, Rant Franc, Rape Albina, Rauber Ciril, Rigler Franc, Sirkov Ivan, Slabe Karel, Slokan Nada, Stopar Julija, Šilovina Pavel, Štrus Franc, Torelli Janko, Vadal Franc, Vidic Albina, Velikonja Josip, Velkavrh Josip, Velnar Amalija, Vodopivec Alojzij, Vovk Leopoldina, Zazula Rafael, Zlatič Leopold, Zorko Elizabeta, Zei Avrelj, Bregant Sonja, Cibic Drago, Droč Janko, Fajgel Ivan, Gabrovšek Marija, Horvat Božidar, Knapič Janko, Mrak Jože, Puppis Alojzij, Samec Franc, Slokar Rastislav, Sosič Edvard, Žebavec Ladislav, Zelenik Martin, Židaneč Ivan.

Razen teh tudi: Pirjevec Andrej, Novo mesto, Herbst Pavel, Mokronog-Brezovica, Eržen Stanko, Podlipa pri Vrhniki, Dolgan Alojzij, Voljče pri Košani, Postojna, Zdešar Ljudmila, Trebnje, Pristava, Roškar Janez, St. Vid pri Stični, Kuharič Martin, Sodražica, Metlika Florentina, Devica Marija v Polju, Prinčič Stanislav, Spodnje Vrhovce (Dobrova), Majhen Aleksander, Unee pri Rakeku, Zupančič Franja, Kostanjevica na Krki, Bregar Ivan, Vrhnika, Porenta Stanislav, Fara pri Kastelu, Cerut Silvester, Zalog pri Ljubljani, Tomažič Božidar, Predure pri Grosupljem, Zor Emil, Kostanjevica na Krki, Perger Viktor, Vrhnika, Mihelič Ivan, Nemška vas pri Ribnici, Kerkoč Anton, Ig, Kordič Rudolf, Trebnje, Japelj Pavel, Vrhnika, Grušen Franc, Stična, Pahor Marija, Podraga (Vipava), Medved Branko, Bela cerkev pri Novem mestu, Čeh Ivan, Novo mesto, Jakopec Karl, Loka-Crnomej, Kramar Franc, Cerknica, Jakopec Franc, Dolenja Nemška vas p. Trebnje.

Naročajte »Slov. koledar«

V zgodnjem snežnem metežu

Ljubljana, 31. oktobra. Vremenska bilanca letošnjega oktobra, ki ni bil drugače bogat dežja, kakor druga leta, ko je prav v tem mesecu navadno padla ogromna množina dežja, je nenavadna in ni kmalu leta v zadnjih razdobjih, da bi padlo tako veliko snega in tolikrat. Prvi sneg smo dobili letos 22. oktobra, ko je ta dan naletal zelo poredkoma, naslednji dan pa je sneg že pobell polja in gore. Včeraj pa je sneg napravil pravi rekord. Začelo je dopoldne snežiti in je popoldne neprestano snežilo v gostih in težkih kosmih. Po ulicah se je napravila neprijetna brozga, po strehah pa se je sneg vsedel do 5 cm na debelo.

Današnje vremensko poročilo omenja, da je bila davi najnižja temperatura še nad ničlo in sicer +1°C, padla je od včeraj za skoraj 3 stopinje. Barometer pa je dosegel v tem letu najnižje stanje, kakšnega ne zaznamujejo vremenski zapiski za dolga in dolga leta nazaj. Barometer je davi dosegel stanje 749,9 mm, ko je pred dobrimi 10 dnevi dosegel v tem mesecu najvišje stanje 773 mm. Prav te vremenske nepravilnosti in nenavadnosti pač povzročajo tako čudno vremensko stanje, da so naši kraji ponekod zasneženi do 1 m na visoko. Hudi snežni zameti so včeraj in deloma danes divjali po Notranjskem in na Blokah. Ustavljen je deloma vojni promet. Snežni viharji so divjali tudi po gorenjem Krasu od Postojne naprej. Po Krasu so veliki zameti.

Sneg je v Ljubljani in okolici napravil zaradi svoje mokrote in teže znatno škodo na drevju. Mokri sneg se je posebno oprijemal listnatega drevja, ki se je nato pod njega težo žibilo in krivilo. Na sadnem drevju je sneg napravil veliko škodo, ker je polomil vejčve.

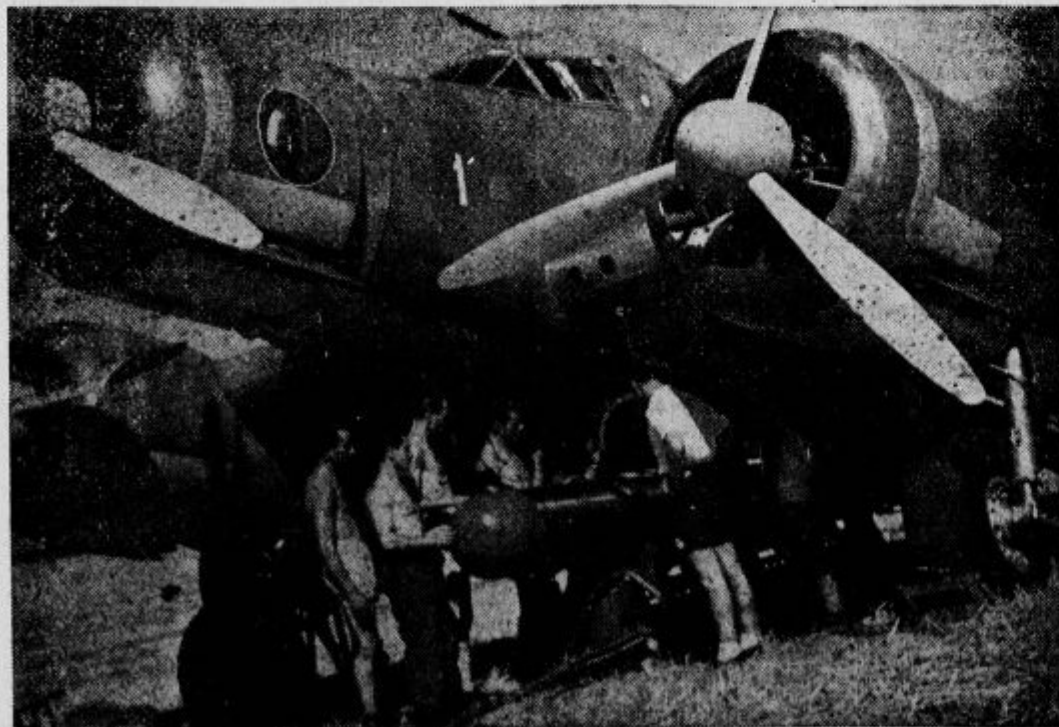
Kakor druga leta, se morajo tudi letos širiti razne javne napeljave proti snegu. Ta je v mestu potrgal mnogo telefonskih, brzojavnih žic, kakor tudi žice električne razsvetljave. Do 400 telefonskih naročnikov je bilo dopoldne brez zveze, ker so bile napeljave od snega poškodovane.

Kako velika množina snega je padla od včeraj do davi, nam nazorno kažejo podatki o padavinah. Po ombrogrumu meteorološkega zavoda je od včeraj do davi bilo 31 mm padavin.

Dr. gospodarskih ved **Ivan Bonča** civ. geometer, obvešča cenj. občinstvo, da bo pričel redno poslovati kot

gospodarski svetovalec

meseca novembra v novo odprti pisarni. Ljubljana, Cigaletova ulica 1. pritiče desno, telefon pisarne 46 97. Stanovanje Ljubljana VII, Aleševčeva 6, telefon 36 27. — Posloval bom v vseh gospodarskih in gospodarsko-tehničnih zadevah.

Na italijanskem vojnem letališču nalagajo na bojno letalo letalska torpeda

Drobne novice

Koledar

Sobota, 1. novembra: Vsi sveti; Cezarilj, mučenec; Cirenija, mučenica; Marija, mučenica.
Nedelja, 2. novembra: Zahvalna nedelja; Just, mučenec; Viktorin, škof in mučenec.
Ponedeljek, 3. novembra: Verne duše; Hubert, škof; Silija, sveta žena; Malahija, škof.
Torek, 4. novembra: Karel Boromejski, škof; Vital, mučenec; Emerik, spoznavalec.
Lunina sprememba: Ščip: 4. novembra ob 3. Herschel napoveduje sneg in vihar.

Novi grobovi

† Jesenec Neža je odšla v večnost v Ljubljani. Pogreb bo v nedeljo 2. novembra ob dveh pop. iz kapelice sv. Krištofa na Zalah. Naj počiva v Bogu! Svojcem naše sožalje!

† Ivan Remic, sodni uradnik v pokopju, je zatnil svoje oči na svojem stanovanju v Kolodvorski ulici št. 28 ter bo pokopan v nedeljo ob dveh popoldne. Blag mu spomin! Njegovim svojim naše sožalje!

† Pava Černe, oficijalka državnih železnic v pokopju, je izdignila svojo dušo v Ljubljani ter bo pokopana v nedeljo ob dveh popoldne iz kapelice sv. Krištofa na Zalah. — Naj počiva v miru! Njegovim svojim naše sožalje!

† Fleš Ludvik je umrl v Gospodu v Ljubljani ter bo njegovo truplo pokopano v nedeljo ob pol 4 popoldne iz kapelice sv. Krištofa na Zalah. — Naj počiva v miru! Njegovim svojim naše sožalje!

Osebnosti

— Poroka. Dr. Jože Pezdirc, mestni konceptni pripravnik in Darinka Saler, sta se poročila. Bog daj srečo!

— Večerni tečaj za knjigovodstvo, korespondenco, računstvo, stenografijo, strojeписje, italijansko, nemščino. Informacije in prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15.

— Zdravstvena kolona v Sodražici. V Sodražici se je mudila dne 27. oktobra Sanitarna avtokolona pod vodstvom direktorja dr. Duceja. Ob 9 dopoldne je bil na trgu sprejem, katerega so se udeležili župan in uradniki občine, nadalje učiteljsko pod vodstvom upravitelja g. Vodopivca in šolska mladina. Takoj nato so se pričeli zdravstveni pregledi šolobvezne mladine, popoldne pa tudi ostalega občinstva. Tako je 6 zdravnikov specialstov v teku dneva brezplačno izvršilo 1159 pregledov. Prebivalstvo je bilo zelo hvaležno. Fasistični vladni in Eksk. Vis. komisarija za vso skrb, ki jo posvečata prebivalstvu in njegovi zdravju.

— Dobrega gospoda prosijo reven dijak, šestsolec, za kakršno koli pomočeno obleko ali obutev. Darove sprejema uprava »Slovenca« pod »Reven dijak«.

— Prošnja uboge sirote Sirota (ženska) prosi dobra srca za staro obleko. Je slabomurna, stara 46 let in zelo uboga. Nima za zimo nobene obleke. Potrebovala bi tudi čevlje, čeprav stare. Milodare sprejema uprava »Slovenca«.

— Leta, mlada leta — knjižica za doraščajoče fante. Stane 50 cent. »Knjižice« so zadnje čase prinesle več lepih stanovskih brošur, ki v prijetni,

poljudni obliki podajajo lepe nasvete dekletom (Dekletu na poti), staršem (Dvojni sad) in sedaj fantom. Zanimanje za te lepe »Knjižice« po nekaterih krajih zelo raste. — 15. nov. izide knjižica o veliki obljubi devetih prvih petkov.

— Dijaki, uradniki in nameščenci. Vsi, ki se zanimajo za nadaljevanje izobrazbe ali želijo izpopolnjevati svoje študije, naj se javijo v učni tečaj za privatiste v ponedeljek dne 3. novembra na Zrinjskega cesti 7-11. Tečajni imajo namen, pripravljati po strokovnih profesorjih vse one, ki niso imeli priložnosti, redno dokončati študija, na uspešno polaganje privatnih izpitov.

— Miklavž prihaja je naslov najpriljubljenejši mladinski opereti. Naroča se v Mladinski založbi, Ljubljana, Stari trg 30.

— Izšla je naša »Družinska pratika« s podobo sv. Družine. Zahtevajte jo povsod!

NECCHI
ŠIVALNI STROJI
IGN.VOK
LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7

Ljubljana

1 Molitve na pokopališču pri Sv. Križu bodo letos v nedeljo, 2. novembra: ob pol 3 (¼ 3) bodo v kapeli slovesne večernice za mrtve, nato procesija k velikemu križu, kjer se zapoje prošnja molitev — Reši me, Gospod, večne smrti.

1 Za rajne krizanske kongreganiste se opravi sv. maša-zadušnica v torek 4. novembra ob šestih zjutraj v Križankah. Sobotarje, udeležite se je in darujte za rajne sv. obhajilo!

1 Bore Kristusa Kralja imajo svoj drugi stanek ne danes na praznik vseh svetnikov, ampak v nedeljo 9. novembra tam in ob isti uri kakor zadnjič.

1 Strojepisni tečaj — novi dnevni in večerni — prične 4. novembra. Največja strojeписnica — 60 raznovrstnih pisalnih strojev. Pouk po desetprstnem sistemu. Informacije in prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. Posebni tečajji tudi za knjigovodstvo, korespondenco, računstvo, stenografijo, italijansko, nemščino itd.

1 Vincencijeva konferenca za akademike in srednješolce se zahvaljuje vsem dosedanjim dobrotnikom in obenem prosi za nadaljnjo naklonjenost, da bo mogla podpirati mnoge akademike in srednješolce. Veliko je število prošenj za hrano, stanovanje, obleko in druge potrebščine. Da bomo mogli pomagati vsaj najpotrebnejšim, prosimo vse blage ljudi za pomoč. Se priporoča: Vincencijeva konferenca za akademike in srednješolce, Ljubljana, Semeniška ulica 2-II. Št. ček rač. 15.838.

1 Mlinar in njegova hči je naslov ljudski igri, ki jo bo danes in jutri popoldne ob šestih predvajala v frančiškanski dvorani igralska družina Stolne prosvete. Vstopnice prodaja trafika Soukal, v soboto in nedeljo popoldne jih pa dobite pri blagajni v frančiškanski pasaji.

1 Na Rakovniku je danes zvečer ob šestih ura molitve za mladino (prva sobota v mesecu). Vljudo vabljeno!

1 Vodstvo po razstavi kiparja Zdenka Kalina in slikarja Maksima Sedeja bo imel v nedeljo 2. novembra g. prof. akad. slikar Stane Kregar ob 11 v Jakopičevem paviljonu.

1 Avtobus Ljubljana-Ig in obratno vozi redno tudi na praznik Vseh svetnikov, dne 1. novembra. V nedeljo avtobus ne vozi.

1 Nad 500 grobnic in razkošnih nagrobnikov samo ob zidu pokopališča Sv. Križa čaka na okrasitev z vence in svečami vsesvetke akcije, da naši premožni krogi tudi na ta način počaste svoje drage rajne, kakor so žrtvovali že težke tisočake za njih počastitev s temi grobnicami in nagrobniki. Če bi vsak lastnik teh grobnic in nagrobnih spomenikov za dobri namen vsesvetke akcije v čast svojim rajnim žrtvom samo po 100 L, bi za dobrodelne namene zbrana vsota znašala nad 50.000 L. Marsikateremu lastniku grobnice ali razkošnega spomenika evete sedaj zlata doba

ter smo zato prepričani, da revni, nezaposleni, brezdomci in drugi podpre potrebi pač ne bodo v dolgi vrsti opazili niti ene grobnice in niti enega razkošnega spomenika brez dokazov vsesvetke akcije, da so ljubljanski premožni krogi res po svojih močeh počastili svoje rajne z dobrimi deli.

1 Za vsako darilo, ki ga dobrosrčni ljubljanci dajo vsesvetki akciji za podpiranje mestnih revežev in vseh podpre potrebnih, dobe toliko nakaznic vsesvetke akcije, da njih vsota znaša podarjeni znesek. Za te nakaznice bodo dobrotniki v skladišču vsesvetke akcije na vselejmu, o praznikih mrtvih pa na stojnicah pred pokopališčem Sv. Križa, na Viču, pred Sv. Krištofom in pred Navjem dobili sveče in vence za okrasitev grobov. Ker je pa belozelenih sveč zelo malo in je tudi število velikih in malih vencev skrajno omejeno, bodo mnogi dobrotniki pripeli nakaznice vsesvetke akcije kar na šopke in vence krizantem ter drugega cvetja in zelenja, da na ta način pokažejo, kako svojim rajnim izkazujejo počastitev z dobrimi deli.

1 Sneg na grobovih je hudo presenetil vse, ki so hoteli zadnje dni pred praznikom Vernih duš urediti in okrasiti grobove svojih dragih. Mnogi so zadnji mesec s skrbjo negovali cvetje na grobovih, ki bo sedaj pod snežno odejo hitro propadlo. Tudi urejanje grobov je mnogo težje, vendar ljubezen do ranjkih premaguje te težave. Na pokopališču pri sv. Križu polno pridnih rok odstranjuje sneg in krasi grobove. Cvetja bo seveda mnogo manj, kakor druga leta, vendar bo vsako poleg svečke skušal položiti vsaj skromen šopek v spomin pokojniku, ki v grobu počiva.

1 Slab ribji trg. Zaradi slabega vremena, ki vlada na Jadranu, je v petek izostal vsak dovoz morskih rib. Na prodaj je bilo le nekaj karpov po 20 lir kg. Druhih sladkovodnih rib ni bilo na trgu. Sploh je včeraj izostal običajni petkov ribji trg ob semenišču.

1 V ponedeljek, na Vernih duš dan ob 20 zvečer bo v veliki dvorani Filharmonije koncert, katerega bodo izvajali: sopranistka Valerija Heybalova, altistka Franja Golobova, komorni orkester s solisti: Karlo Rupel, Leon Pfeifer in Cenek Sedlbauer, vsi pod vodstvom priznanega dirigenta D. M. Sijanca. Na koncertnem sporedu je dvoje del iz staroklasične literature, in sicer Corellijev Concerto grosso in Pergolesjev oratorij Stabat Mater za sopran in alt solo s spremljevanjem komornega orkestra. Pergolesjev oratorij ima dvajset točk, ki so deloma dueti, deloma pa arije za sopran in alt na znano besedilo Stabat Mater. Delo je prekrasno, peli bosta dve naši najboljši pevki, zato bo umetniški užitek velik. Opozarjamo, da bo začetek koncerta točno ob 20, konec pa prav tako točno ob 21.20. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

1 Uprava kina »Sloga« sporoča, da bodo od ponedeljka, 3. novembra t. l. dalje redne filmske predstave med tednom ob 16.30 in 18.30, ob nedeljah in praznikih pa kot običajno ob 10.30, 15.17 in 19.20 ozirom na spremenjenem delavne ure uradništva v državnih uradih, bo s tem omogočeno posesti popoldanske predstave tudi ob spremenjenih urah.

1 Sprememba okolišča pošte Ljubljana 7 (Šiška). Kraji Dolmice, Dravlje, Glince, Kamna gorica, Peržan, Podutik, Trata, Zapuže, del Podgore, hišne številke 17, 26, 31, 43, 45, 46 in 47 ter del kraja Poljana, hišne številke 25, 45, 47, 52, 56, 59, 63, 64, 65 in 66, ki so spadali prej k okolišču pošte št. Vid nad Ljubljano, se dodelijo k okolišču pošte Ljubljana 7.

1 Zastopstvo Marietija — Mladinska založba, Ljubljana, Stari trg 30, priporoča po najugodnejših cenah poleg drugih knjig, misale, brevije, knjige salezijanske izdaje, vse »Knjižice«, vse šolske in pisarniške potrebščine.

1 Pritožbe na iztepanje skozi okna se množe, čeprav gospodinje večkrat opominjamo zaradi te grde razvade. Pritožbe celo pravijo, da nekateri iztepanje na oknih preproge, predpražnike, čunje za tla in podobno robo s posebno naslodo, če spodaj stanujoče stranke suše perilo ali imajo odprto kuhinjsko okno ali pa na balkonu kaka živila. Pravilnik o snagi in higieni v Ljubljani pravi, da je v naši občini prepovedano prav vse, kar škoduje zdravju in zali čut snaznosti in udobja, prav tako pa tudi vse, kar kaže surovo neobzirnost napram sosedom in eploh prebivalstvu. Ker se take pritožbe množe, bo mestno poglavarstvo vse take prestopke ugotovilo s pričami ter gospodinjam in služkinjam odmerilo kazni tako, kakor je sedaj v navadi. Vse preproge, predpražnike, čunje za tla in sploh vse predmete, ki se jih drži večja množina prahu in blata ali pa kuhinjskih odpadkov, je dovoljeno iztepati edino na dvorišču ter zato neobzirne gospodinje zadnjikrat opominjamo, naj vsaj malo mislijo tudi na druge ljudi, ker bodo drugače morale poskusiti kazni po dandanašnji odmeri.

Gledališče

Drama. Sobota 1. novembra: »Hamlet«. Izven. Začetek ob 17.30, konec ob 21. — Nedelja 2. nov.: »Sesto nadstropje«. Izven. Znižane cene. Začetek ob 18.15, konec ob 20.45. — Ponedeljek, 3. nov.: Zaprt. — Torek 4. nov.: Zaprt. — Sreda 5. nov.: »Nocoj bomo improvizirali«. Red Sreda. Začetek ob 18.15, konec ob 20.45.

Opera. Sobota 1. nov.: »Faust«. Izven. Začetek ob 17.30, konec ob 21. Znižane cene. — Nedelja 2. nov.: ob 10.30: Matineja »Princesa in zmaj«. Mladinska predstava. Globoko znižane cene; ob 18.15: »La Boheme«. Izven. Znižane cene. Konec ob 21. — Ponedeljek 3. nov.: Zaprt. — Torek 4. nov.: Zaprt. (Generalna). — Sreda 5. nov.: »La Boheme«. Red A. Začetek ob 18.15, konec ob 20.45.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: v soboto in nedeljo: mr. Sušnik, Marjin trg 5, mr. Kuralt, Gosposvetska c. 10 in mr. Bohinc, ded. Cesta 29. oktobra 31; v ponedeljek: mr. Leustek, Resljeva cesta 1, mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič, Tržaška c. 48.

Radio Ljubljana

Sobota, 1. novembra: 7.30 Radijska poročila v slovenščini — 7.45 Slovenska glasba, vmes ob 8 napoved časa — 8.15 Radijska poročila — 11 do 12 Prenos pete maše iz bazilike Prez ožnanjenja iz Firence — 12.15 Branje in razlaga sv. evangelija v italijansko. Predava oče Filippo Gianbattista Marino — 12.30 Branje in razlaga evangelija v slovenščini. Oče Krizostom Sekovanič — 13 Napoved časa. Radijska poročila — 13.15 Vojno poročilo Glavnega štaba Oboroženih Sil v slovenščini — 13.45 Pisana glasba — 14 Radijska poročila — 14.15 Orkester EIAR-ja pod vodstvom D. M. Sijanca — 14.15 Radijska postaja v slovenščini — 17.15 Nove plošče Cetra. Nove pesmi — 18 Ivanka Velikona: Kuhinja v jeseni. Gospodinjsko predavanje v slovenščini — 19.30 Radijska poročila v slovenščini — 19.45 Komorna glasba — 20 Napoved časa. Radijska poročila — 20.20 Komentar k dnevnim dogodkom v slovenščini — 20.30

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob 16 in 19, ob nedeljah in praznikih pa ob 10.30, 15, 17 in 19. Na praznikih vseh svetih dopold. predstava opadela!

Film tajnstvene vsebine

Zadnja roža

Francis Sullivan, Clive Brook, Jean Baxter
KINO UNION - TEL. 22-21

Roman uboga dekleta, ki je po nearečni usodi začel na kriva pota

Grešnica

Paola Barbara, Faso, Glaschetti, Gino Cervi
Roman je izhjal v »Našem kinu«
KINO MATICA - TEL. 22-41

Izvrstna in vsebinsko močno napeta romantična filmska zgodba po A. Dumasovem romanu

Železna maska

Louis Hayward, Joan Benett, J. Schildkraut in vesela trojica Athos, Portos in Aramis
KINO SLOGA - TEL. 27-30

Benetke v dobi svojega slavnja in romantizantur

Beneške spletke

Roberto Vili, Elsa Giorgi
Fred Scott, co wb y s srebrnim glasom in jeanulmi pesmi

Junak iz Pampe

Predstave ob 13.50, 16.30 in 19
Kino Kodeljevo, telefon 41-64

Lirična sezona EIAR-ja, Francesca da Rimini, tragedija v štirih dejanjih od Gabriella D'Annunzia. Glasba Riccardo Zandonajja. — Vmes pogovor v slovenščini in novice v slovenščini. — Po operi radijsko poročilo.

Poizvedovanja

Ključke sem izgubil od Tyrseve do Gosposvetske ceste. Najditeja prosim, da jih odda proti visoki nagradi v upravi »Slovenca«.

Iz Hrvatske

Drva za Zagrebčane. Ker je nenadoma prišla zima, so mnogi Zagrebčani v skrb, kako bo s kurjavo. Za prvo silo so dale državne železnice mestni občini na razpolago več vagonov drv, poleg tega pa so se zavezale, da bodo vsak dan dovajale drva v mesto.

Hrvatski delavci v Nemčiji. V Nemčiji se nahaja večje število hrvatskih delavcev na polju in po tovarnah. Zastopnik hrvatskega poslanika jih je že mnogo obiskal in poročal, kakor piše »Hrvatski narod«, da so nemški delodajalci izrazili veliko zadovoljstvo nad delom hrvatskih delavcev, ki so res sijajni, delajo navdušeno in zaslužijo vsako priznanje. Drže se tudi reda in discipline. Delavci pa da pravijo, da jim delo ustreja in so zadovoljni z njim. Če kateri zbolí, dobi takoj zdravniško pomoč. Če postane nesposoben za delo (t. j. če se ponesreči itd.), se rme takoj vrniti v domovino.

Surovo maslo na karte. V Zagrebu bodo uvedli karte za surovo maslo. Mleko in sir bodo meščani še nadalje dobivali brez kart.

Preskrba Zagrebčanov z mastjo. Zagrebska mestna občina je nakupila večjo količino pitanih svinj, ki bodo dale mast za potrebe meščanov. — Mestna občina bo tudi vzela v zakup tovarno za suhe mesne izdelke v Vrbovcu.

Pouk na nemški gimnaziji v Zagrebu se prične. V ponedeljek 3. novembra se bo pričel pouk na nemški gimnaziji v Zagrebu, Palmotičeva ul. 16.

Organizacija hrvatske mladine. V duhu hrvatskega vstaškega pokreta mora biti na Hrvaskem tudi vsa mladina v starosti od 7 do 18 let. Fantje in dekleta od 7 do 11 leta so organizirani v vstaški Uzdanci, v starosti med 11 in 15 letom v vstaškem Junaku, v dobi med 15. in 18. letom pa v Starčevićevi mladini. Kakor poročajo listi, je že sedaj samo v Zagrebu vpisanih v vstaško Uzdanco nad 4500 dečkov.

Odklikovanje vseučiliških vstašev. S posebno poglavitno odredbo je bil odklikovan oddelek vseučiliških vstašev v znak posebnega odklikovanja za zvesto službo narodu in poglavitniku na ta način, da je uvrščen v poglavitnikovo telesno stražo. Ker pa sedaj akademiki morajo študirati, so uvrščeni v pripravi oddelek poglavitnikove telesne straže.

Svoboda Hrvatov nad vse. Ko je pred nedavnim sprejel poglavitnik pravaše in jim je govoril, je med drugim rekel tudi te besede: »Nekateri notranji bojazljivci pa so še govorili, da je hrvatski narod premajhen in da je zato nesposoben biti sam svoj gospodar. To je odklenilo tudi izven meja hrvatske zemlje. Ante Starčević je premagal to zajetje delo s svojimi velikimi besedami: četudi je uro dolga in uro široka, samo da je svobodna...«

Iz Logatca

Narodno gledališče iz Ljubljane vprizori v nedeljo, 2. novembra, ob 3 popoldne in ob 7 zvečer v »Posvetnem domu« poznano šurkovo komedijo s peljem in godbo »Pesem s cesar«. Obisk te zanimive predstave, v režiji Petra Malca, toplo priporočamo.

Cordial Campari... un magico nome che è ripetuto ogni giorno in tutte le lingue del globo; un soave liquore che rianima nelle averse circ stanze, ed esalta nelle ore liete.

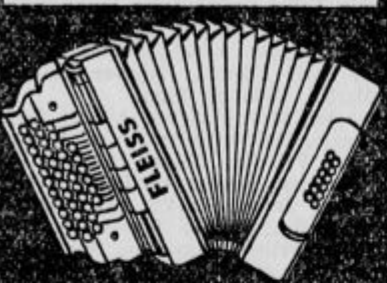
DAVIDE CAMPARI & C. - Milano, Via Manzoni 19

CORDIAL CAMPARI
Liquor

Cordial Campari... čarobno ime, katero ponavljajo vsak dan v vseh jezikih sveta; lahak liker, ki v neprijetnih okoliščinah poživilja in v veselih urah navdušuje.

DAVIDE CAMPARI & C. - Milano, Via Manzoni 19

IZDELOVANJE HARMONIK

JOS. FLEISS
LJUBLJANA
TYRŠEVA C. 35
ZAHTEVAJTE CENIK

Najvišje cene na ljubljanskem živilskem trgu

Po dogovoru z zastopnicami in zastopniki konsumentov, prodajalcev in pridelovalcev je mestni tržni urad Visokemu Komisariatu predložil najvišje cene za tržno blago v Ljubljani tudi za prihodnji teden, ter jih je ta odobril.

Z odlokom VIII-2 št. 1135-5 Visokega Komisariata za Ljubljansko pokrajino veljajo za Ljubljano določene najvišje cene od ponedeljka, dne 3. novembra zjutraj do nedelje, 9. novembra t. l. zvečer.

Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v ceniku navedenemu blago in ga plačevati, so naslednje (vse v lirah):

Domači krompir na drobno 1.20, zelne glave na drobno izpod 10 kg 0.80, na debelo 0.50; kislje zelje na drobno 2.—; repa na drobno izpod 10 kg 0.70, na debelo 0.50; kislja repa 2.—; rdeče zelje 0.80; ohrovt 0.80; evetača 3.—; brstni ohrovt 5.—; koleraba 1.—; koleraba do 4 kom. na kilogram 1.50; rumena koleraba 0.50; rdeča pesa 1.50; rdeči korenček brez zelenja 2.—; rumeno korenje 0.50; šopek zelenjave za juho a korenčkom 0.20; črna redkev 1.20; petršilj 2.50; por 3.—; zelena 2.50; domača čebula 2.—; šalota 2.—; česen, 25 glavice na kilogram 4.—; glavna solata 2.50; endivija 2.50; otrebljeni motovilci 6.—; mehka špinata 2.50; trda špinata 1.50; liter suhih bezgovih jagod 3.—; liter šipka 2.—; kg letošnjega suhega lipovega cvetja 20.—; Domača žlahtna namizna jabolka 8.40; domača namizna jabolka I. vrste 3.—, II. vrste gospodinjskih sort 2.—; domača jabolka za vkuhanje, črvena, obtočena, nagnita 1.50; domače hruške od 2-4; domače kutine 3.—; žlahtno domače grozdje 4.50; domače grozdje samorodno (izabela, šmarica) 3.—; domači kostanj kg 3.—; gobeta rumeni in

rjavi ježek, štorovke liter 1.—; b) lisičke in večje zimске kolobarnice (mrznice, sivke) liter 1.50; c) sirovke, moček (jelenov jezik), žemljice, ovčje vime liter 2.—; d) male sirovke (mrznice) za vlaganje liter 2.50; e) kg mladih čebularjev ali maslenk 3.—; f) kg jurčkov z zaprtim klobukom 10.—; g) kg jurčkov z odprtim klobukom 6.—; kunec žive teže 10.— lir.

Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene za kilogram. Opozarjamo pa, da vse te cene veljajo samo za blago, ki je pridelano v Ljubljanski pokrajini, ker je za iz drugih pokrajin uvoženo blago v veljavi cenik za zelenjavo in sadje št. 4 na oranžnem papirju.

Vse te cene morajo biti vidno označene pri vsem v ceniku navedenemu blagu. Zato se gospodinjam ni treba več pogajati za ceno s prodajalkami, sploh se pa pogajanja ogibajte, ker prekanje krade čas ter vznemirja tudi okolico. Ne delajte gneče okrog prodajalke, ker s tem dajete priložnost za izmikanje ter škodo prodajalkam in sebi. Kakor znano, bodo ljubljanske gospodinje, ki se niso založene s krompirjem, dobile krompir, ki ga je kupila mestna občina za ljubljansko prebivalstvo, odeslej pri trgovcih.

ZA DRUŽINO IN MLADINO

34

O Vseh svetih

Kar naglo se zasuče leto mimo vseh praznikov in letnih časov in komaj se zavemo, pa smo že v spominskih dneh na naše rajne in vseh svetnikov.

Družina, ki tvori s svojimi člani podlago človeške družbe, skoraj nima praznika, ki bi bil tako zares njen praznik, kot so Vsi sveti in dan Vernih duš. Saj je iz sleherne družine odšel že kak član na oni svet, sleherna družina je že doživela bridki udarec smrti. Drug za drugim se postavljajo družinski udje od

skupnega ognjišča in se na onem svetu družijo v novo družino, v nekakšen duhovni svet družine, ki je še na zemlji.

In zato, če vidimo pri nas kak grob, ki nima nikogar, ki bi ga obiskal in mu prižgal lučko v spomin, storimo to mi, kakor si želimo, da se bo spomnil kak človek tistih naših grobov, ki jih mi ne bomo mogli obiskati. Povejmo to svojim otrokom in jim dopovejmo, da zahteva tudi čut za rajne svoje vrste družabno dolžnost, da je tudi spominjanje na rajne srčna oblika.

In molimo za te in za druge rajne člane našega naroda!

Na predvečer Vernih duš

Nocoj je prečudno tih večer, za korak je vsakdo bliže smrti, v onostranstvo nemo smo zadržti in naših src poljšča se nemir.

Na grobovih trepetajo sveče, ljudje ob njih se zde mi kakor kipi, ob molitvi tiho mro jim kipi, in v zelene križe zro boječe.

V cerkvi molijo tri rožne vence, vsi so odvrgli pisano tkanino in za nocoj nadeli si črnino; po stenah plazijo se temne sence.

Nocoj je prečudno tih večer... O polnoči na domačih pragih bodo stale duše naših dragih; naj jim Gospod podeli večni mir...

(Marija Žnidaršič.)

Nekaj za starše

Navihane bo imel že 10 let. Grmiček je že precej narastel, ali po žilah se preliva še zmeraj isti sok.

Še bolj je brezobziren kakor prej, ker je pogumnejši. Kriči in gospodari še bolj samozvestno, ker je močnejši in poreden je in nagajiv, ker je v razvitku.

Ni pa več tako enostavno otroški in odkritost, ker ima že precej izkušenj.

Morda je napačno vzgojen, sta v skrbeh oče in mati. Na nesrečo! Resnica je že na dlan! Misli kako bi se vendar mogla kaj storiti, da izpolni svojo vzgojno dolžnost; potrebno je, da se povsem posveti učenju v kakšnem zavodu. Učitelju bo seveda predstavljen kar v najboljši luči: poreden ni — pač pa precej živahen. Treba ga bo samo malo z učenjem ukrotiti. Svoje inteligence še ni dosedaj rabil, torej je ima precej v rezervi. Upamo, da boste iz njega naredili človeka. In s tem se pomirita, meneč, da sta že mnogo storila za vzgojo otroka. — Boljše bi storila, da sta ga predstavila kot je v resnici: neposlušen, svojevilen, neznošen, preveč velik in močan, da bi ga smeli kaznovati. Posebno mati je preneodločna, da bi zahtevala od otroka nekaj resnega, kajti dobro ve, da je vse zastoj. Še več: celo boji se ga, ker je strašen, kadar se razjezi. Res, ljuba mati, imaš prav, da se ga bojiš! Vidiš, to ti je sedaj tvoje »zlato«, kateremu si vselej ugodila, vselej prav dala, mu vse odpustila in prizanesla!

V teh letih že začne misliti na svojo neodvisnost. To so njegove vsakdanje sanje, katere

hoče čim prej uresničiti. Opazuj ga, in viden boš, kako počasi ali premišljeno snuje pota do nje.

Na kakšen način se to razodeva?

Opazujmo ga malo. Zaveda se, da že nekaj pomeni: govor mu je samozavesten; kadar se mu protiviš, ti bo žugal s škandalom. Kupuje si nepotrebnih igrač: samokrese, nožičke... brez dovoljenja staršev, katere bo naprej prodajal in menjal. V hiši je zadirčen, nerazpoložen, jezen — nima razvedrila, zato odnese pete in vleče domače za nos, čim ga spusti izpred oči. Zaupa samo svojim prijateljem, ki so enaki misli in dejanja. Hotel bi, da ga nihče ne nadzira, kod hodi in kaj dela.

Večkrat pa še najde potuho pri kakšnem botriku ali pa stricu. Ta ga namreč vabi k sebi, kupuje mu nepotrebne stvari in slaščice, pelje ga v gledališče, v kino — ne da bi preudaril, ali je otrok že dozorel za takšne stvari. Na kratko: kvari ga in odtuja mu od staršev. Starši namreč pri takšnem ravnanju stopajo v otroški domišljiji v ozadje. Posmehoval se bo opominom svoje matere — a »starci« naj brundajo, kolikor ga je volja — tako bo še mislil v začetku... dokler se ne opogumi, da mu v priložnosti to v obraz pove. A kdo je kriv, da je takšen? Lastni starši! Zatorej čuj nad otrokom! Preglej knjige, katere prinese in čita! Zabrani mu društvo nemarnih sošolcev! Ne puščaj ga samega z ljudmi, do katerih nimajo zaupanja. Kaznuj ga ostro in ob pravem času. Če beseda ne zaleže, uporabi staro vzgojno sredstvo — šibo. Naj mu »zapoje« novo mašo — kakor so znali naši doma reči.

Iz ostankov volne — okras na oblekah

V sleherni družini imaš ostanke volnenih niti, imaš stare, že zdavnaj obrabljene, doma spletene jopice in nemara tudi take obleke. Mogoče imaš tudi kak star žemper, ki ga ne moreš nič več nositi. Takšno oblačilo skrbno razparaš, naviješ niti, ki jih tudi pobarvaš, če je treba — in že imaš blago za novo bluzo! Če je pa za oguljena ali raztrgana mesta pre malo volne, pa iz volne napraviš torbice, pasove in različne kose, ki z njimi poživimo stare obleke. S pričujočo risbo si bomo nabrali nekaj napotkov za taka dela.

Na desni spodaj je na risbi najprej okrogel, na roko spleten naplečnik, ki se krog vratu zviša in tvori sam od sebe ovratnik. Naplečnik utegne

biti iste barve kot obleka, ali je pisan ali pa take barve, da pristojni obleki. Naplečnik more zakriti izrez za vratom, ki že ni več moderen ali pa nadomesti raztrgan ali oguljen ovratnik. Če imamo še kaj volne odveč, si spletemo pas in dve zapestnici. — Zraven imaš drugačen nasvet: široke, spletene proge, v katere sta vpletena žepa, vdelaš v zgornji del — in če je postava vitka — še okrog bokov.

Zgoraj vidiš, kako je moči uporabiti tudi prav majhne kose pletenine, ki so iz njih nastali štirje žepi na lični, športni obleki. — Mala risba zraven te ti pokaže, kako sta iz dveh ozkih spletenih prog nastala žepa. Tudi visoki ovratnik je spleten iz

Otroci, pomislite!

Toplo je doma pri starših. Čeprav je malo kruha, čeprav peč ni zmeraj topla, pa je vendar gorko, če je oče, če je mati doma.

Srečni ste otroci, ki ste se pri starših! Mati je tako iznajdljiva, da vam tudi iz pešice moke speče kruh in vam iz nič skuha jed. In ko ni že nikjer ničesar več — še vam mati pri-skrbi, da imate vsaj za silo.

Poglejte pa otroke, ki jim je umrla mati! Ob vso toploto so, nimajo sreče, ki bi utripalo

zanje, nimajo rok, ki bi noč in dan delale zanje.

Otroci, ko pojdete na grobove, spomnite se na te otroke, na te družine, na te matere! Če vam je doma še tako hudo, a če imate žive starše, živo mater: nič vam ni hudo!

Kako se je modrost razširila po svetu

V Tavbiji, daljni državi v Afriki, je v davnih, davnih časih živel jako star človek, ki je imel vso modrost vsega sveta. Ime mu je bilo očka Anancij in njegova modrost je bila po vsej deželi tako znana, da so prihajali ljudje z vseh krajev sveta k njemu, da bi jim on svetoval in bi se pri njem naučili pameti.

Zgodilo se je pa, da so postali ljudje v njegovem kraju tako hudobni, da se je Anancij razjezil nanje. Začel je misliti, kako bi jih kaznoval, da bi kaj zaleгло. Po dolgem razmišljanju je sklenil, da bo svojo modrost tako globoko skril, da je ne bo mogel nihče najti. Toda — veliko je bil že razdal, zato je bilo treba dokupiti. In zares, imel je srečo: nekaj so mu je povrnili, nekaj je je pa še dokupil.

Zdaj je bilo treba najti kak tak kraj, kamor bi mogel skriti svoj lonec modrosti. Vedel je za tak kraj in tja je hotel odnesti svojo modrost.

Toda — joj — očka Anancij je imel sina, ki ni bil baš neumen. Ime mu je bilo Cin in ko je ta Cin videl svojega očeta, kako se je tako skrivnostno motovil s svojim lonce, si je dejal sam pri sebi, da to pač nekaj pomeni. Zato je začel bistro opazovati svojega očeta.

Kakor je bil pričakoval, je zagledal drugo jutro, kako je njegov oče prav zarana vstal. Cin je pazil na vse, kar je oče počel, a oče tega ni prav nič opazil. Ko je sin zaslišal, kako se tiho plazi iz hiše, je brž planil s svojega ležišča. Povsod je sledil svojega očeta in je pri tem dobro pazil, da ga oče ni zagledal.

Cin je opazil, da nese oče velik lonec in seveda je bil jako radoveden, da bi bilo v tem loncu. Anancij je šel najprej skozi vso vas, kjer so še vsi ljudje spali, nato pa je krenil globoko, globoko v gozd. Ko je prispel do nekega zapuščenega kraja, je poiskal najvišje drevo, kamor je začel počasi plezati, imajoč svoj lonec modrosti pritrzan na vrvič krog vratu. Zakaj, hotel ga je skriti prav v visoko krošnjo drevesa, saj bi ga ondi ne mogel prav nihče najti.

A težko je bilo tako visoko plezati. Zmeraj in zmeraj mu je drselo navzdol. Vendar ga to ni plašilo, ampak se je vedno spet iznova povzpnel navzgor. Lonec mu je bingljal krog vratu zdaj sem zdaj tja in je spet obstajal na prsih med njim in deblom.

Anancij je bil trmast in ni ni odnehal. Cina, ki je opazoval očeto početje v svojem skrivališču, so začeli že kar prsti srbeti in se ni mogel več premagati, pa je dejal:

— Hej, oče, zakaj pa lonec ne privežeš na hrbet? Na ta način pač ne boš nikoli priplezal na vrh!

Ko je Anancij zaslišal te besede, je osupnil in ves zmeden zdrsel na tla. »Lepo te prosim,« je vzkliknil, »mislim sem, da sem v tale lonec spravil vso svojo modrost, a zdaj se mi je nenadoma posvetilo, da jo ima vsaj lastni sin več kot jaz! Vsa moja modrost mi ni niti toliko pomagala, da bi mi pokazala, kako bi mogel ta lonec prinesiti na vrh drevesa. Toda moj mali sinko je torej, da me tega naučil!«

Njegovo razočaranje je bilo tako veliko, da je sunil lonec od sebe, kolikor daleč ga je le mogel. Lonec je butnil na oster kamen in se je razletel na tisoče koscev.

Tedaj pa je modrost, ki je bila v loncu, skočila ven in se je razširila po vsem svetu.

Iste volne. — Debelejšo volno uporabimo za okras na kostumu. Na sredi te risbe vidiš, kako bi se dalo to storiti. Stari kostum je ves prenovljen, ko je dobil dva vpletena žepa, nov ovratnik, pas in še dva trikotnika ob pod pazduhi. — Če ima kaka obleka oguljena rokava, jo prav lepo poživiš, kakor ti poče ekica, ki je predzadnja na sliki. — Poslednji zgled pa je obleka, ki ima všite kar cele pletene proge od vratu po rami in do konca rokava. Tudi oba žepa sta spletena.

Mišek in Netopir

Nihče, najmanj pa načelnik gospod Anzelj, si ni mogel misliti, kako da bi Lisjak sam pomagal aretirati samega sebe, saj ni nihče vedel — niti slutil —, da sta on in Netopir, ista oseba.

Mišek, ki je ocel zadaj, da bi videl, kako se bodo te stvari razvijale, je takoj razumel, da bo policija koj tukaj.

»Sapramiš!« je zavpil. »Lej jih! Pa Netopir je z njimi! Bolje bo, da se jim ne pokažem! Strela, hajdi!«

Krenil je s Strela v potok, da ne bi pustil za seboj sledove in je zdrevil prav v nasprotno smer.

»Torej — gospod Lisjak in Netopir!« je razmišljal, medtem ko ga je nesla Strela zares kot strela dalje proč od roke pravice, ali bolje rečeno — od nepravice. »Če bodo v potoku našli sledove za Lisjakom, bodo našli tudi moje.«

Pri Sv. Križu

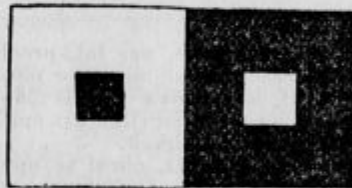
Tam nad grobovi sanjajo ciprese in trn se tam po nekem križu vzpenja, kot žive, rože so na njih, zavesa, zelenje mrtvim šopek zal pripenja.

Iz dalje lahno pesmi pridehtijo in rože poljubujejo se sladko, a iz zemlje nam mrtvi govorijo, da lepó je vse prečudno, čudno kratko.

Vetrc pa boža in ljubkuje križe in črni trn me tiho vabi k sebi, a nisem se primaknila mu bliže, — o trn, — saj skoraj prineso me k tebi.

(Pučko Marija.)

Optična prevara

V vrsti različnih optičnih prevar (to se pravi, da se nam nekaj dozdeva, da je drugačno kot v resnici), je tale na sliki najbolj preprosta. Vidiš bel kvadrat na črnem polju, in črn kvadrat na belem polju. Vsi boste rekli, da je beli kvadrat večji kot črni. Pa sta vendar oba do pitice enako velika. To je optična prevara.

Ena glava — dva obraza

Takle je stric Matija.

A tole je stric Matjez.

Pod žensko vladno ni slabo

Otočje sv. Blaža — bivališče čistokrvnih Indijancev

Na nasprotni strani republike Paname je kakih 10 milj vzdolž morske obale vse polno majhnih otokov in otočkov, za katere najdemo na zemljevidih navadno skupno ime »Archipelago de las mulatas«, najbolj pa so znani pod imenom otočje sv. Blaža; to ime so dobili po gorskem grebenu, ki se vije na nasprotni celini ob panamski obali in se imenuje gorovje sv. Blaža.

Turistom, ki obiskujejo panamske Kordiljere, in potnikom, ki se vozijo po bližnjih

morjih, je bolj malo znano otočje sv. Blaža, kjer živi še staro, prvotno indio-amerikansko prebivalstvo. Otočje sestavlja več sto majhnih otokov (pravijo, da jih je več, kakor dni v letu) in so nekateri obljubljeni, nekateri pa ne. Najvažnejši je otok »El Porvenir«; tukaj je sedež panamskega guvernerja za celotno otočje sv. Blaža. Na prvi pogled zapaziš na vseh otokih gozdičke kokosovih palm, ki so najvažnejše in najznačilnejše rastline v teh krajih. Pravijo, da je to otočje v marsičem podobno otokom na jugu Tihga oceana.

Kokosovi orehi so poglaviti pridelek otočanov. Tako obilni so, da jim služijo kot drobiž namesto denarja in so seveda tudi glavni predmet, s katerim otočani tržijo ter ga izvažajo. Poleg kokosovih palm pridelujejo še riž, koruzo in gojijo sladkorni trst.

Domačini, ki so še prvotni ameriški prebivalci pred prihodom Evropejcev, skrbno bde nad čistostjo svoje rase in ljubosumno pazijo, da se poročajo sami med seboj. Ta ljubosumnost jih je rešila, da so se ohranili še do danes.

Mešancev je zelo malo med njimi. Oblasti jim grede rade na roko ter jim pomagajo vzdrževati čisto indijansko raso in ni pretirano reči, da srečaš na otočju sv. Blaža najčistejše tipe ameriških Indijancev. Antropologi pravijo, da je v otočanih mnogo mongolskih obočin. Pa tudi mnogo lepote in plemenitosti je v njih.

Vlada republikanske Paname je dala otočju avtonomijo, da lažje obdrži čisto kri in ne pride preveč v stik z ljudmi druge krvi. Med prebivalstvom najdeš tudi bele ljudi in ljudstvo je spletlo okoli njih čudovite legende.

Zelo zanimiv pojav med otočani sv. Blaža je velika vloga, ki jo igra žena v družinskem in družbenem življenju. Ne gre sicer za pravi matriarhat ali vladno žensk; toda stara žena ima v vseh družinskih pojavih, tudi gospodarskih, prvo besedo. Trgovino opravlja izključno žena. Žene so odlične pomorščakinje, one in ne moški krmarijo čolne, izdolbljene iz debelih debel. Ženske so podjetnejše od moških.

Indijanci na otočju sv. Blaža imajo po večini hiše iz bambusovih palic, prav lepo povezanah. Zato so hišice zelo lične in so nekatere prav umetelno izdelane.

Ženske se oblačijo elegantno s oblačili iz živobarvnega, pisanega blaga, vrat pa si krasi z ovrtnicami iz majhnih tropskih sadežev. Sicer pa so ovrtnice kaj različne. Često so iz zlatnikov in srebrnikov iz Zedinjenih držav ter iz okoliških republik. Okrog vratu si obešajo tudi umetno izdelane posodice z aromatičnimi rastlinami in raznimi dišavami in napolnjujejo s prijetnimi vonjavami prostor, kjer se nahajajo. Nos jim je lep in estetičen. Navadno si ga poslikajo z barvasto podolgovato črtico. Često nosijo v nosu zlat obroček.

Na otočju sv. Blaža ima zlato neko posebno privlačnost in pomen, pa ne kot denar, marveč kot okras. Pripovedujejo, da je zlato tudi na njihovem otočju. Nekje da je majhen zlat rudnik, kjer domačini zbirajo zlato in izdelujejo iz njega okraske za svoje žene. Četudi je to res, zlata ne more biti kdo ve kaj, ker ga zvečine dobivajo iz Kolumbije.

Ženske na otočju sv. Blaža so vešče vseh praktičnih opravil: krmarijo čolne, obdelujejo riževa in koruzna polja, izdelujejo platno in barvila za lepoticenje.

S štirinajstimi leti so dekleta že godna za ženitev. Poročni obredi se opravljajo zelo svečano, s plesom in pojedino. Napijejo se redkokdaj. Do alkohola nimajo preveč veselja. Pitje alkohola sicer ni oblastno prepovedano, je pa v neki meri omejeno.

Dojenčki ne poznajo kravjega mleka. Kadar je treba nadomestiti materino mleko, jih hranijo z mlekom iz kokosovih orehov. Zakonodaja ne prepoveduje mnogoženstva, ki pa je silno redko; tudi ločitev med zakonci skoraj ni. V spolnem pogledu je prebivalstvo čudovito vzdržno, mnogo bolj kakor drugod, kjer živi črna rasa. Matere zelo skrbijo za otroke.

Bilo bi pretirano reči, da spadajo otočani sv. Blaža med najsrečnejše prebivalce v naši solzni dolini. Res pa je, da je življenje po mnogih drugih krajih težje, manj priprosto, kjer so ljudje mnogo manj zadovoljni kakor tu, kjer najdeš malo zavisti in skoraj nič pohlepa po bogastvu.

mršijo, kri mu šine v oči in obraz, usta se razširijo, ustni koti se obrnejo navzven, zobje so stisnjeni in grizejo robec ali nohte, lica se raztegnejo, nos razširi, vrat napihne, včasih se pojavi tudi pena na ustih. Jeznemu človeku šine vsa kri v glavo.

7. Smeh. Neka sproščenost vlada pri smehljajočem se človeku, če prihaja smeh res od

ga s prezirom in odporom ter zoprnostjo. Obrvi se dvignejo navpično navzgor in povzroče na čelu značilne podolgovate gube. Zgornja ustnica je nekoliko zaupognjena navzgor, zobje pa so kljub temu zakriti. Oči gledajo mežikajoče, z odporom proti temu, kar imajo pred seboj. Človeku prihaja v usta slina in sili, da bi jo izpljunil.

srca. Smehljajoči se človek ima v obrazu izraz veselja in ugodja, oko mu je majhno, pogled odkrit in zaupljiv. Ušesa se pomaknejo nekoliko nazaj in se rahlo dvigajo, ustni koti se dvignejo in nihajo navznoter ter navzven, čeljust se nekoliko zniža, iz celotnega izraza seva olajšanje in vedrost.

8. Strah. Iz prestrašenega človeka izžareva napetost in tesnoba. Čelo mu je dvignjeno, prav tako notranji del obrvi, ki so posebno močno zaobrjene navzgor, oči pa so izbočene. Obrvi nudijo sliko narobe obrnjene črke v. Vse mišice na obrazu so napete, obraz je kakor brez krvi, usta močno odprta, žile na čelu in v vratu močno bijejo.

9. Groza. Človek, ki ga je zajela groza, ima še strašnejši izraz, kakor tisti, ki je prestrašen. Obrvi — in to zunanje — so močno dvignjene, pogled še strašnejši, usta še bolj odprta kakor pri človeku, ki ga je prevzel strah. Tudi lasje štrle takemu človeku kvišku.

10. Zaničevanje. Človek, ki zaničuje, ima v obrazu izraz napetega prizadevanja, pomešane-

RAZNOTEROSTI

O laseh, telefonu, vasi na ladjah in urah

Neki švicar je izračunal, da ima odrasli človek okoli 25.000 las na glavi. Ker vemo, da vsak las zraste dnevno za pol milimetra, lahko zračunamo, da znaša celotni »prirastek« na glavi dnevno dvanajst metrov in pol.

Tehnika je veliko pripomogla k možnosti hitrega obveščanja. Kakor vemo, je bil moč let 1910 po enem telefonskem kablju en sam telefonski pogovor, danes pa se lahko opravlja na vseh žicah enega kablja 16 telefonskih pogovorov hkrati.

Na zahodni irski obali je vas, narejena iz samih ladijskih razbitin. Imenuje se »Sarracross«. Ima šestnajst hiš, narejenih iz nasledih ladij in drugih ladijskih razbitin, katere so valovi naplavili na obalo.

Tudi najnatančnejše precizne ure niso točne. Z zelo natančnimi merilnimi pripravami so spoznali, da tudi te ure nekoliko zaostajajo in sicer za stotinko sekunde na uro. To pa ni tako hudo, če pomislimo, da zaostanejo v 100 urah za eno sekundo ali v približno 246 dneh za eno minuto.

Koliko tobaka pokadimo na leto

Po statističnih podatkih, ki jih je zbral mednarodni statistični urad v Rimu, se pridela na leto 100 milijonov kilogramov ali 100.000 vagonov tobaka. Največ tobaka potrošijo sicer kaj umerjeni Nizozemci, kjer odpade letno 2,9 kilograma tobaka na vsakega moškega prebivalca (seveda jim tudi ženske pomagajo). Za Nizozemci pridejo Zedinjene države z 2,3 kg na moško osebo, potem balkanske države, za njimi pa Anglija, Francija, Španija, Nemčija in Italija.

Najstarejša republika v Evropi

Najstarejša republika v Evropi je majhna država Andora, ki ima 6000 prebivalcev in leži v Pirenejskih gorah med Francijo in Španijo. Državno samostojnost je dobila Andora že leta 800. Podelil ji jo je francoski kralj Ljudevit Pobožni. Ustava republike Andore je iz 13. stoletja, kakor jo je takrat sprejel 12 članski državni svet.

Kolibri niso najmanjše ptice

Ni še dolgo tega, kar smo mislili, da so kolibri najmanjše ptice na svetu. Živijo v pragozdovih tropske Amerike in vsaj šestkrat manjši od vrabcev. Profesor dr. Wetmore pa trdi, da to ni res, ker je pri znanstvenem raziskovanju otoka Haiti našel na mnogo manjše krilate. Te ptice so nekoliko večje od sršenov in človek komaj verjame, da ima ptice pred očmi, kadar jih vidi. Težko jih je uloviti, čeprav žive v velikih rojih. Zato tudi tako malo vemo o njih. Navzlic temu, da so tako majhne, so zelo bojevit in pogumne. Spuste se v boj celo z večjimi pticami, ki se hranijo z žuželkami in jih rade zamenjajo z njimi.

Izredno zdrav poklic

Delavci, ki imajo opravka s katranom, dosegajo z redkimi izjemami zelo visoko starost. Po točnih statistikah dožive povprečno 86 let, dočim znaša povprečna starost drugih delavcev 49 let. Razlog za to je, kakor pravijo, v zdravilnih substancah katrana.

Sumljivo

»Mama, danes ne morem iti v šolo!«
»Zakaj ne?«
»Ne počutim se dobro.«
»Za božjo voljo, kje pa?«
»V šoli.«

Chopin in čevljar

Skladatelj Chopin je bil nekoč gost bogatega čevljarja. Po kosilu ga poprosi čevljar, naj malo sede h klavirju in pokaže, kako dela skladbe. Chopin se je spočetka branil, potem pa je ubogal. Nekaj dni zatem je Chopin po-

vabil čevljarja na kosilo. Že med kosilom so prinesli v obednico majhno čevljarstvo mizico in takoj po kosilu je zaprosil Chopin čevljarja, naj mu pribije podplat na čevlje. Gost nekaj časa začudeno gleda, skladatelj pa mu pravi: »Sedaj pa mi vi pokažite, kako to delate, zadnjič ste videli mene pri mojem delu.«

Karel II.

Kralju Karlu II. so ministri nekoč povedali, da o njem radi govorijo, kako se drži načela: ne stori nobene neumnosti, pa tudi ničesar pametnega. »Pravilno,« reče kralj. »Prvo je moja stvar, drugo pa mojih ministrov.«

Povračilo

Zdravnik je vrnil krojaču zimsko suknjo, češ da je ni dobro sešil. Kmalu po tistem sta se srečala na pogrebu nekega človeka, ki ga je zdravnik zdravil. »O gospod doktor, kako ste vi srečni,« pravi krojač zdravniku.

»Zakaj pa?«
»Ker vam bolnika nihče ne more vrniti, če vam umre.«

Mlada

»Šala, ki ste jo pripovedovali,« pravi gospodična Verica, »je zelo lepa, je pa že vsaj sto let stara!«
»Moj Bog, dober spomin imate gospodična!«

Ne zna še čitati...

Pesnik ženi: »Zakaj se mora mali vedno igrati ravno v moji sobi. Napisal sem sonet, pa ga ni nikjer. Gotovo mi ga je raztrgal.«
Žena: »To je nemogoče, dragi, saj še ne ve čitati.«

Pameten osel in neumna kokoš

Stric Janez vpraša nečaka Slavka: »Kaj mi sliši, Slavko, katera žival je najbolj neumna?«
»Osel.«
»Zakaj pa ravno osel. Osel spada med pametnejše živali, prenaša tovore in vozi. Najbolj neumna je kura, ker v najdaljših časih nese najbolj drobna jajca.«

Ni izbirična

»Še eno vprašanje mala,« pravi gospodinja deklici, ki se je ponudila za služkinjo. »Ali imate radi mačke in papige?«
»Oh, gospa, prav nič nisem izbirična. Rada jem vse, kar dobim.«

Strah

»Strašno, pravkar je ura odbila eno!«
»Ali si čuden! Manj vendar sploh ne more biti!«

Iz nekega kamnoloma v državi Vermont so nedavno izkopali ogromen kos granita, iz katerega so izklesali nagrobni križ iz celega kosa; teža tega križa je znašala 35 ton.

Obraz, zrcalo človekove duše

Človeka navadno že po izrazu na obrazu spoznamo in pravimo, da je vesel, žalosten itd. Ljudje, ki se bavijo s preučevanjem človeške duševnosti in o tem, kako se na zunaj, v njegovem obrazu kaže njegovo notranje razpoloženje, so o tem napisali že cele zanimive razprave. Ne da bi se spuščali v podrobnosti,

3. Jok. Oči se zapro in nagrbnijo, usta jokajoča se človeka dobe obliko stisnjene pravokotnika ter se nenaravno razširijo. Ustni koti se nagibajo zdaj navznoter, zdaj navzven. Zgornja ustnica se dvigne toliko, da se vidi zgornji zob. Obraz se lomi v krčih, dihanje je sunkovito.

ki so sicer zelo zanimive, pa, žal, preobširne, si bomo na kratko ogledali narisane obraze in skušali ugotoviti, kaj skriva v duši človek, ki se tako ali drugače drži. Številke pri opisih odgovarjajo številkam na slikah.

1. Žalost. Čelo se zniža, obrvi se upognejo, se zblizajo in nagubnijo. Oči gledajo topo in

4. Tesnoba, hrepenenje. Ta slika nam nudi izraz človeka, ki drhte posluša napeto povest, na njegovem obrazu si sledita zaskrbljenost in strah. V obrvih je opaziti nesorazmernost, v vprašujočem in presenečenem izrazu se vidi skrb in želja o vseh potankostih, želja, zvedeti čim prej za konec povesti. Znaki potrnosti se

kalno, dihanje žalostnega človeka je počasno, nalahno zategnjeno, lica spuščena, poteze se podaljšajo zlasti nad nosom, obličje je blede.

2. Bolečina. Lok nad obrvmi se zravna in pobesi navzdol, tako da stisne zunanji del zgornje obrvi. Polje okrog oči se stisne, nozdrvi se znižajo, zgornja ustnica se rahlo dvigne in zaobrne proti ustni duplini, ustni koti se pobesijo, spodnja ustnica se malo obrne navzven, vrat se poveča.

vidijo po celotnem obrazu, zgornja ustnica je dvignjena in pomaknjena naprej, spodnja močno spuščena, lica so izdolbljena.

5. Grožnja. Oči grozečega človeka so zgrbančene, čeljust mu sili naprej, pogled je srep, v ustih na licih vlada nesorazmernost. Zobje so stisnjeni, nos je zavihan na levo, leva polovica zgornje ustnice je dvignjena, desna pa pokriva podočnjak, oči se iskre.

6. Jeza, bes. Jeznemu človeku se obrvi na-

Banca cooperativa economica S. A. a Lubianaeseguisse tutte le operazioni di banca alle più favorevoli condizioni
Emissione d'asogni circolari

Telefon 2057, 2979

Zadružna gospodarska banka D. D. v Ljubljaniizvršuje vse bančne posle po najugodnejših pogojih
Izdaja cirkularne čeke**MALI OGLASI**

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0,30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L 1, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L 0,60. Davek se računa posebej. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe**Dobe:****Služkinjo**

srednjih let za kmečka dela, pošteno, marljivo, takoj sprejemem. Trnovski pristan 20. (b)

Dobro kuharico

ki opravlja tudi vsa hišna dela, sprejemem k 3 osebam s 15. novembrom. Pismene ponudbe z navedbo doseg. službe na upravo Slovenca pod »Plača 350« št. 12411. b

Službe**Istejo:****Gospodična**

s srednješolsko izobrazbo in trgov. tečajem sprejme kakršno koli zaposlitev. Naslov v upravi »Slov.« pod »Poštenost« št. 12228. a

Kuharica

perfektna, išče službo. Ima svojo opravilo. Služila je več let pri duhovnu. Gre tudi sedaj najraje v župnišče ali k samostojnemu duhovnu, tudi na deželo. Ponudbe na upr. Slovenca pod: »Poštenost« št. 12282. a

Gospodična

zmožna pisarniškega dela, prosti primerni zaposlitve, gre tudi za popravljanje pisarn ali kaj silnega. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12360. (a)

Dekle

šolsko izobrazeno, prosti zaposlitve kjerkoli. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Revno dekle« 12361. (a)

Ženska

srednjih let, varčna, zanesljiva, skromna, išče službo kjerkoli. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Gospodinja, prodajalka« št. 12350. (a)

20 letna

poštena, krščanska, veča nekoliko šivanja, bi šla rada kot pomoč gospodinj ali k otrokom. Naslov v upravi »Slov.« št. 12410. (a)

Gospodična

izučena v trgovini, veča tudi pisarniški del in ljubitelja otrok, išče službo. Gre kamor koli. Ponudbe je poslati pod: »Zmožna« št. 12428 na »Slovenca«. a

Glasba**Otrokom**

ki imajo slabo razviti posluh, nudi glasbeno izobrazbo profesor na podlagi uspešne metode. Informacije in vpis Zrinjskega c. 7/II. Začetek pouka 5. novembra. (u)

Kupimo**Pisalni stroj**

dobro ohranjen, kupim. Plačam takoj. Naslov v upr. »Slov.« št. 12363.

Odpadke

krojaške, sivilske in b. mbažne kupujem po dnevni ceni. »Hrenova ulica 8. k

Stalno kupuje

visoke omare, kuhinjske kredence, kompletne opreme, šivalne stroje, peči, stidilnike in razne rabljene predmete trgovina »Ogle«, Mestni trg št. 3. (k)

Pletilni stroj

dobro ohranjen, št. 8 ali 10, kupim takoj. Naslov v upr. »Slov.« št. 12389.

Gumijev odpadke

vsako količino in vseh vrst kupuje in plača najbolje »Metalia«, Gospodarska 16, tel. 52-55. k

Živinsko peso in korenje

kupim. Prasičjereja Stozice, pri Ljubljani, poleg gostilne »Pod lipico«. k

Prodamo**Cvetje**

po najnižji ceni se dobi pri Balohu, Kolodvorska ulica 18, dvorišče, telefon št. 39-66. 1

Prodam:

jedilnico iz hrastovega lesa, malo rabljeno; dve kredenci, polica za knjige, stojalo za rože, mizo na raztegalnicah, 6 stoličev s usnjem prevlečenih, nov stolpič lestenec in nov preprogo 3,5x2,5 m. Ponudbe na upravo lista pod »10.000« št. 12347. 1

Za vsaditev oddam:

ribizelj, kosmulje (agras), japonske kutine, oleand, dre, lilije, jasmin, španski bezeg, šnebel, mali šnebel, bršlj in smreke, Glince, Čampova 6-I. 1

Zelo ugodno prodam:

»Klinische Diagnostik der inneren Krankheiten der Haustiere«: Joseph Marek, dritte Auflage. Pojasnila daje iz vljudnosti Foto - Staut, Ljubljana - Tyrseva cesta 85a. 1

Štidilnik

nov, za vzdavo, desni, 2 in pol plošč, pod ceno naprodaj. Trnovski pristan št. 32. (1)

15 zabojev

večjih, iz močnih oblatnih desk, pokrovi s ključavnico, prodam. Naslov v upr. »Slov.« 12404.

Pisalni stroj

novejšega modela, z jamčeno brezhiben, poceni prodam. Naslov v upr. »Slov.« št. 12318. (1)

Štidilnik

večji, dobro ohranjen, v stoječem stanju, z vsemi keramičnimi obložnimi ploščami, zelo pripraven za srednji gostilniški obrat — prodam. Ogle, da se lahko vsak dan na Rudniku 24. (1)

Prodam

siv plašč za 11 letnega dečka, galose št. 40, goj. št. 41, skoraj novo. Vrtača št. 5, II. nadstr. vrata št. 5. 1

Zavese

za zatemnitev iz papirja nudi solidno in poceni

Puc Danilo

tapetnik Ljubljana, Slomškova 9 Telefon št. 55-71.

Krzneni plašč

stvi indijanski perzijan, naprodaj. Naslov v upr. »Slov.« št. 12411. 1

Štidilnik

velik, primeren za večjo kuhinjo ali gostilno, skoraj nov, s komplet. železjem in bakrenim kotlom, ugodno prodam. - Naslov v upr. »Slov.« pod št. 12398. 1

Več železnih peči

različne velikosti, več modernih pisalnih miz in dva trikotna ugodno naprodaj. Generator delavnica, Tyrseva cesta 13 (Figovec, levo dvorišče).

Peči

razne vrste in velikosti nudi Rupena-Lutz, Ljubljana, Stiska. 1

Ogledalo

veliko, brušeno, zamenjam za peč. - Pod Gozdom št. 6. 1

Mreže

za postelje dobite najceneje Komenskega ul. 34 s

Pisalni stroj

novejšega modela, z jamčeno brezhiben, poceni prodam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 12424. 1

Turški šal

(ruto) čisto volneni, 3,50 m dolg, 1,75 m širok — ugodno prodam. Kje, pove uprava Slovenca pod št. 12422. 1

Kavče

v veliki izbi, po zmernih cenah: Novi trg št. 4, tapetnik, dvorišče. s

Aparate

za obsevanje in Vibracijo masaže dobite po nizki ceni Janševa ulica št. 14, I. nadstr. r

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenec«!

Vajenci**Vajenca(ko)**

sprejem takoj za splošno krojaštvo, Anton Kosta, krojač, Pražakova 3, Ljubljana. (Stanovanje in hrana pri starših.) (v)

Kolesa**Moško kolo**

zamenjam za žensko. — Sporčite vaš naslov na: Jeromen, Mala vas 36, pri Ježici.

Prodaj

žensko kompletne kolo in eno športno italijansko. Paljavice, Celovška cesta št. 42/I.

Moško kolo

športno, malo rabljeno, ugodno naprodaj. Sv. Petra c. 91, I. nad.

Sobe**Oddaje:****Prazno sobo**

popolnoma separirano, s souporabo kopalnice, takoj oddam. - Naslov v upr. »Slov.« št. 12340. s

Prazno sobo

lepo, sončno, I. nadstr., oddam solidni samski osebi. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 12423. s

Stanovanja**Oddaje:****Garsoniere**

s predsobo in kopalnico se oddajo tokom novembra. Polze se pri arh. Mesar, Tyrseva c. 15-I.

Istejo:**Stanovanje**

3-4 sobno, z vsem komfortom, v sredini mesta, iščem za dve osebi. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Ljubljancem« 12385. (a)

Prehrana**Specialne****čaje in groge**

iz najfinjših prirodnih sokov, zelo okusne in polne vitaminov, priporočila aut. bife »RIO«, Selenburgova ulica.

Objave**Dražba**šumska uprava razlaščenih gozdov v Kočevju bo prodala na pismeni javni dražbi dne 10. novembra t. l. ob 10 dopoldne cca. 700 m³ jelove deblavine v odd. 3a revirja Travnik. Vsa potrebna pojasnila za to dražbo daje šumska uprava razlaščenih gozdov v Kočevju št. 189, kjer se bo dražba tudi vršila. o**Podroko prodaja**

Dne 4. nov. 1941 od 9. ure dalje in po potrebi naslednje dni, se vrši v Ljubljani, Krekov trg 10, II. nad., podroko prodaja zapuščine po Ivanji Tomšič spadaljočega pohištva, obleke in kuhinjske opreme in posode ter nad tri deset let rabljenega glazurirja.

Javna dražba

najdenih predmetov bo 5. novembra ob 9 na žel. postaji v Ljubljani.

Advokatura

v Ljubljani, oddam. Polze se: Miklošičeva cesta 14, I. nadstr. 1

Pohištvo**Novo spalnico**

prodam. - Vprasiat: Ig št. 195. s

Avto-motor**Naprodaj**

Aero Ilmuzina 1000 ccm, nova, Opel Blita tovorni, 3 tonski, več prvovrstnih mototoklov, žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Dijaki**Reven dijak**

sestošolec (brez doma), prosti dobra srca za podporo. Je brez knjig in drugih šol. potrebščin. - Naslov v upr. »Slov.« pod št. 12191. r

Dijakinjo

sprejem na stanovanje. Mala čolnarska ul. 10. D

Šivalni stroji

Najboljše šivalne stroje dobite pri znani trdki Ivan Jax in sin, Tyrseva cesta 36.

Prodaj

raznvrstne skoraj nove pletilne in specialne šivalne stroje. - Naslov v upr. »Slov.« št. 12386.

Šivalni stroji

velika zaloga različnih znamk: Anker, Veritas, Central Bobbin, tudi italijanske stroje, za šivilje, krojače in čevljarje, tudi rabljene, prodaja najceneje »Triglav«, Resljeva cesta št. 16.

V najem**Lokal**

za obrt in mlino iščem. - Ponudbe upr. »Slov.« pod »Miev« št. 12387.

Gostilno in trgovino

Ortenek št. 19, oddam s 1. decembrom. Ponudbe na graščino Ortenek. (n)

Gostilno

z inventarjem oddam v najem. Polze se v Kapitelski 3, Tanko. (n)

Posestva

Dvostanovanjsko hišo z vrtom prodam v Podutiku h. št. 33, Ljubljana VII. p

Dvostanovanjsko hišo

z velikim zelenjavnim vrtom, v bližini mestne cene v Stožicah, prodam. Cena 82.000 lir. Kolesijska ul. št. 19, gostilna, Trnovo. (p)

Denar**Vse denarne****in trgovske posle**

izvršim hitro in točno. Obrnite se na:

Rudolf Zore

Gledališka ulica št. 12. Telefon 38-10.

Pouk**Krojni tečaj**

Jožice RUS-KUMELJ, se prične 10. novembra 1941. Sistem pouka silno lahek, kraj najmodernejši. Prijave: Ljubljana, Jadranska ulica 32 (tramvaj Vič). Izdelujem kroje po meri. Naročite krojno knjigo!

Poučujem

italijansko in nemščino hitro in uspešno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Italijanscina« 12387.

Ali**ste že naročili na****Slovenca****?****Vsak****naročnik****zavarovan**

Usate lampade Osram D perché queste utilizzano nel miglior modo l'energia elettrica che consumano, assicurandovi così economia nella spesa d'illuminazione.

Rabite žarnice Osram D, kajti samo one Vam zagotavljajo varčevanje v širokih razsežnostih, ker uporabljajo električno silo na najkoristnejši in izdatnejši način.

OSRAM-D
da luce a buon mercato
Vam nudi luc' poceni

Oblastv. koncesionirana**Šoferska šola**

za poklicne šoferje in amaterje

I. Gaberček

bivši komisar za šoferske izpite

Kolodvorska ulica št. 43

Telefon št. 28-28.

Filatelija**Filatelisti, pozor!**

Najugodnejše kupite in vnovčite znamke vseh kontinentov do poslednjih okupacijskih znamk v knjigarni Janez Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6.

Pravi filatelisti

znamk ne lepijo! Edina in polno vredna znamka je brez prilpeke. Zbirajte v vložnih albumih najboljše kvalitete — Jol — ki jih dobite v vseh formatih v knjigarni Janez Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6.

Živali**Konja**

prodam. - Julijana Florjancič, gostilničarka v Ljubljani, Dravljice. j

Kozo

prodam. Čuha, Podutik, Ljubljana 7. (j)

»Nonius« konja

čistokrvnega, starega sedem let, prodam. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »7« št. 12364. (j)

Berite**Slovenca**

in oglašujte v njem!

Obvestilo

Vljudno obveščam vse svoje cenj. odjemalce, da pripadam s 1. oktobrom s priključitvijo okraja Trate zopet v Ljubljansko pokrajino.

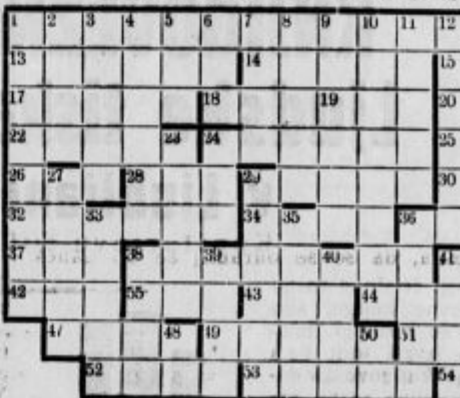
Prišel sem takoj s polnim obratom ter se za eventuelna cenjena naročila toplo priporočam.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Smole, Trata 18

železovarna

p. Ljubljana VII.

KRIZANKA št. 3**Vodoravno: 1. slovenski popoldnevnik. 13.**

klej, 14. vas na Kočevskem, tudi razpad, fiasko, 15. leposlovna oblika, 17. jezero, reka in kraj v Rusiji, 18. pregrešni svetopisemski kraj, 20. del obraza, 22. rimski vojskovodja, 24. škodljiva žuželka, 25. bodica, ost, 26. obdobje, doba, 28. junak iz Gotovčeve opere, 29. velik kamen, 30. gora v Grčiji, tudi žuželka, 32. inspiracija, navdahnjenje, 34. del čebelnjaka, 36. listnato sadno drevo, 37. svetopisemski oseba, 38. slovenski nabožni list, 41. del sobe, 42. del vodovoda, 43. pot, smer pri železniškem prometu (tuja beseda), 44. roba, tkanina, 47. rimski cesar, 49. afriška žival, 51. romunsko mesto, 52. češka reka, 53. slovenski umetnik, 54. vojvodinski kraj, 55. žensko krstno ime.

Navpično: 1. slovenski dnevnik, 2. sibirski

reka, 3. igra s petjem in godbo, 4. slovenski ženski list, 5. žensko krstno ime, 6. del obraza, 7. prepri, spopad, nesoglasje, 8. znamka filmskega materiala, 9. vrsta zemlje, 10. slovenski tehnik, 11. del pohištva, 12. slovenski dijaški list, 16. kuhinjska začimba, 19. pokrajina v Arabiji, 21. sinova žena, mlada, 23. ozvezdje, 24. vrsta slanine, 27. ravnina, nivo, 29. zakrament, 31. poslanec, glasnik, 33. poljski zgodovinski grad, 35. dokaz nenavzočnosti, 36. nebesni pojav, 38. vrsta, kakovost (ljudeki izraz), 39. tkanina za obveze, 40. angleška mera, 41. pritok Drine, tudi teža zaboja, 45. strupena kača, 46. leposlovna oblika, 48. sibirski reka, 50. dva samoglasnika.

Rešitev križanke št. 2

Vodoravno: 1. pilot, 6. klin, 10. nravi, 15. ozej, 16. elizej, 17. Irak, 18. pad, 19. esej, 20. ožim, 21. Abo, 22. iks, 24. slon, 26. Alva, 28. Sin, 29. skala, 31. Neva, 32. Avala, 33. kamen, 35. moto, 37. Abram, 39. Ana, 40. čoln, 41. Odra, 42. Ada, 44. lat, 46. Ihan, 48. uboj, 50. Ivo, 51. udav, 52. ekonom, 53. Eger, 54. pasat, 55. Avar, 56. Azori.

Navpično: 1. popis, 2. Izak, 3. led, 4. oje, 5. Tesla, 6. Kleon, 7. lij, 8. Izo, 9. ničla, 10. nji, 11. Rim, 12. ara, 13. vabila, 14. ikona, 23. Sama, 24. sleč, 25. neon, 26. avto, 27. avba, 28. Sara, 30. Kanada, 313. kalup, 34. nohet, 35. mlaka, 36. odbor, 38. aroma, 38. Maori, 43. dver, 45. TAS, 46. ivam, 47. Nov, 48. Una, 49. jez, 50. igo.

Prva partija

29

Zdaj sedi dekletce očetu na vratu kakor na konju, in tesar ji drži dlani kakor za stremeni. »Hm, kaj Adam... Tako pameten človek — v tem pa tako slep. Ne vem, če si opazil: nikoli ne pogleda Marije, mežika v tla in godrnja, kakor da se boji dvigniti oči ali kaj. Saj ravno včeraj, ko smo prišli iz jame, — ni mogla odtrgati oči z njega, on pa je buljil v tla kakor vrtoglavl. Meni ni bilo prav, da je prišel snoči za nami v krčmo. Tega ni bilo treba; ampak Pepek ima zmeraj takšne neumne domisleke —. Mi vsi bi bili lahko doma, saj imajo ženske tudi pravico do nas, no, ne? Ampak, ker je Pepek rekel partija, kaj se je dalo delati? Tudi Adam je torej šel, čeprav ne pije. Mislim si, kako je moralo Mariji mrzeti. Saj moji ženi tudi — ampak ta je že pametna, pa je vendar rekla: »To sem vedela, da so ti tvoji dedci ljubili! Veš, tega spet ženska ne razume. No, napaka. Ko bi bil Adam ostal doma — ne vem... Mogoče je pa tudi, da bi bil strmel v tla, potem pa rekel: lahko noč, Marija — in bi zlezal pod pernico. Težka reč je, ko sta oba tako ošabna. Nobeden noče in — ne more začeti...«

Dekletce je zdrsnilo po očetovem hrbtu, ga objelo okoli vratu in mu položilo obraz na tilnik.

»Ali naj te nosim, Verica?«

»Ne,« je rekla zaspano in blaženo.

»Ošabna, da sta res oba,« je razumeval tesar čez nekaj časa. »Veš, onadva menda res nista skupaj živela, to je tisto. Ko bi živela, bi ju ošabnost minila, ojej! Vsaka ošabnost je kakor neka razdalja med ljudmi, ki se da

težko prekoračiti, prijatelj. In čim dlje traja, tem večja je razdalja. Potem je težko.«

»Ali misliš, da jo Adam... še zmeraj ljubi?«

»No, seveda. Vsak vendar vidi, kako ga žre. In če se pred njim čenča o ženskah, se mu skrivijo usta in gdeli, kakor da ga natezajo na natezalnico. Veš, če bi on kdaj doma dvignil svojo kostrunsko glavo in se postavil kakor mož, bi moral videti — da je Marija mehka kakor vosek —. Saj je čisto čedna ženska, prijatelj!«

»Lepa,« momlja žalostno Stanko.

»Kakor se vzame. Zanj gotovo — kakor slika na oltarju. Tega niti ne veš, Stako, kako so rudarji na ženske. Pepek bi ti lahko povedal. Veš, jaz sem že bolj podeželski človek, jaz nisem tak. Imam tudi svojo ženo rad. Ampak Adam, človek gleda, kaj zmore tako ljubezen —. Poglej, ali že spi?«

Stanko je pogledal Verico; še se ji pod vekami svetijo srpi očesne belci. »Vsak čas bo zaspala,« je zasopel.

Tesar je začel lahko gugati telo, da bi jo uspal. »Ljubezen — je najmočnejša, dokler dva človeka ne moreta drug k drugemu; ko pa se vzameta, potem ni več tako. Brž ko pridejo otroci, se mora ljubezen razdeliti, kakor hlebec kruha. Adam bi moral imeti otroke, da bi svojo veliko ljubezen razdal. Ali si opazil, Stanko: kadar se Adam nasmeje, človek takoj vidi in si misli: ta človek bi znal biti srečen, če bi le količkaj šlo!« Martinek se je zamračil. »Toda zdaj je na njem, da bi storil korak. Marija je ta korak napravila — prišel mu je naproti. Tega spet ne more od nje zahtevati, da bi mu rekla: tukaj me imaš. Po tolikih letih je težko. Moral bi nekaj storiti —.«

»Jaz mislim,« je rekel Stanko obotavljaje in zardel od razburjenja. »Jaz mislim, da se je Adam prav zaradi tega javil, veš, da bi se ji pokazal... nekako junaka ali kaj. Veš, on jo gleda tako strašno od spodaj gor... in se čuti pred njo vedno črnega rudarja, — sam mi je povedal. In zato on... samo zavoljo nje, razumeš? Da bi si s tem pridobil njeno spoštovanje in... ljubezen, ne misliš?«

Tesar preudarja in meži. »No, nekaj bi utegnilo biti res tako. Junak — ali nejunak, na to človek niti toliko ne misli. Ampak, če je to zavoljo ženske —. Tak vidiš, se je zadovoljneje oddahnil, »to bi bil torej prvi korak Adamov, da bi se z Marijo sešel! To bi bilo torej z obeh strani —. Veš, jaz bi bil hudo vesel, zavoljo Adama. Zato se je revež tam spodaj tako podivil! Lej, lej, to bi mi niti ne prišlo na um! To bom povedal svoji ženi; morda bo pred Marijo omenila: o, Adam, draga gospa — to je — junak. No, naj bo junak,« je momljal Martinek, »le da mi tega tako ne jemljemo.«

»Jaz bi ji morda to tudi povedal,« je dejal Stanko, okriljen z bolestin in velikodušno poztvornostjo. Da, storim to. Za tovariša, je sklenil.

»Ti ne,« je rekel preudarno tesar. »Ti sploh glej, Stanko, da se od tam odseliš.«

»Zakaj?«

Tesar Martinek se je zasmejal in prijateljsko položil svojo močno roko Stanku na ramo. »Ker si še neumen fant, Stanko.«

XX.

Se ena pot je ostala Stanku: iti mora — seveda kat tako slučajno — okoli Hansenove vile. Vrt je prazen; tam ni ne gospoda Hansena ne njegove

dolgonoge dekleške švedinje. Stanko leze skoraj z nosom skozi železno mrežo. Koliko je tam rož! Če bi smel takole kdaj pogledati noter in poduhati težke popke. Stanko se je ustrašil: v senčnici sedi čisto mirno gospa Hansenova in zre predse. Ne vidi sicer Stanka, menda sploh nič ne vidi, toda čudno in neobičajno jo je videti enkrat, da ne bega po vrtu in ne skače, temveč samo tiho in vzravnano sedi.

Stanko se klati počasi proti domu; srce mu je težko — deloma tudi zato, ker se bo moral čez eno uro peljati s partijo v rudnik in ker se tega zmeraj bolj boji. Saj pišejo tudi časopisi: posebno nevaren del; in tesar je rekel: mrha je ta rov, boš že še videl Bog ve, kako je tistim trem zasutim, premišlja Stanko; ali še trkajo na steno, ali jim niso ugasnile jamačarice?

Adam je kajpak na vrtu; pravkar je započel k svojim novim trem vrtnicam nove košice in nasadil nanje steklene kroglice, srebrno, zlato in modro, in zdaj zamišljeno opazuje to lepoto. Stanko bi šel najrajši neopaženo mimo in izginil v svojo podstrešno sobico; toda Adam se obrača k njemu, kakor bi se hotel nasmejati: »Bova morala... počasi iti. Nič ne pomaga, Stanko gre bliže, da bi tudi on ocenil to krasoto. Smešno, kako se Adam zrcali v stekleni krogli: velikanska ploščata lobanja, kakor da je kdo sedel nanjo in jo potlačil, in pod njo spačeno, pritikavo telesce. Druga potlačena glav na drobnih nožicah je Stanko. To je zabava, si misli Stanko, a mu ni do smeha. Zre v zrcalno kroglo: kakšna revčka sva prav za prav midva oba! Kako skrivljeno in smešno bi se najbrž zrcalilo, če bi, recimo, prijel zdajle Adama pod pazduho in mu rekel: Adam, strašno je, ampak ljubim vašo ženo. Kakšna bi bila midva v tej krogli!

»Pojdi, počakam nate,« pravi Adam in opazuje dalje v stekleni krogli svojo telesno revščino.

Importante Società

con Sede a Milano
cerca per subito

Pomembna družba

s sedežem v Milanu
išče za takoj

STENODATTILOGRAFA

veloce, perfetta lingua tedesca, ariana, Offerte con curriculum vitae, referenze, pretese, indicazione cittadinanza a:

Cassetta nr. 291 M - Unione Pubblicità Italiana, Milano

STENODAKTILOGRAFINJO

hitro, s popolnim znanjem nemščine, arijanko. Ponudbe z življenjepisom, priporočila, zahteve, na vedbo državljanstva na

Vsem svojim cenj. odjemalcem TURFAN mlinov naznanjam, da sem moje mline preuredil tako, da si ga lahko vsak nabavi, ker odgovarja zakonu o meljavi enotne moke od 80 do 85% od 100 kg mešanega žita.

TURNŠEK Štefan
Ljubljana
Medvedova 14

Po Vaši želji Vam izdela
KNJIGOVEZNICA
Ljudske tiskarne
v Ljubljani
Kopitarjeva 6/II

v svoji čitalnici razne poslovne knjige, ako niso že v zalogi. Istotako izvrši tudi vsa druga knjigovodska dela posebno razne vezave od preprostih do razkošnih oblik.

Posebni oddelek za izdelovanje damskih torbic, pasov, denarnic in drugega usnjene galanterijskega blaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, modernih fazonah.

CENE SKRAJNO NIZKE. POSLUŽITE SE!

ODLIČNE
MICHELIN
GUME ZA TOVOR.
AVTOMOBILE IN
AVTOBUSE
Zastopstvo:
A. GOREC
poleg nebotičnika

VERMOUTH CORA
oltre 100 anni di fama
slovit že nad 100 let

Umrl nam je naš nad vse ljubljani dedek, gospod

Ivan Remic
sodni uradnik v pok.

Pogreb bo v nedeljo, dne 2. novembra 1941 ob 3. uri popoldne, iz hiše žalosti, Kolodvorska ulica št. 28, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 30. oktobra 1941.

Zaluzjoče rodbine:
Remic, Deržaj, Lehpamer, Sušnik.

Umrla nam je naša ljubljena tetka, gospodična

Jesenek Neža

Pogreb bo v nedeljo, dne 2. novembra 1941, ob 2. uri popoldne z Zal, kapele sv. Frančiška, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 31. oktobra 1941.

Zaluzjoči ostali.

Umrli nam je naš ljubljani in dobri oče, stari oče in brat, gospod

Fleš Ludvik

Na zadnji poti ga homo spremili v nedeljo, dne 2. novembra 1941, ob pol štirih popoldne z Zal - kapele svetega Krištofa - na pokopališče k Sv. Križu.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Ljubljana, dne 31. oktobra 1941.

Žaluzjoči rodbini Fleš, inž. Bartl

Dolarske hijene

13

Stric Paddy odide iz sobe, njegovo lice žari, ko pride dobre volje v pritličje, kjer mu Ellen takoj pade okrog vratu in ga korajžno poljubi.

»Stric Paddy, vi ste najboljši stric na vsem svetu!«

Ta večer premišlja stric Paddy dogodke vsega dneva in z zadovoljstvom ugotavlja, da je bil ta dan prav za prav najlepši dan v vsem njegovem dolgem življenju.

Razigranost ni popustila strica Paddyja niti naslednji dan. Zato mu žilica ne da miru in okrog popoldne pokliče Rackleya po telefonu v njegovi pisarni v palači Južne unije.

»Halo! Ali je tam gospod Rackley osebno pri telefonu? Da, da, tukaj sem jaz, Paddy Mees. Cujte, moj dragi gospod Rackley! Včeraj smo se nedvoumno prepričali, da je bil vaš sum popolnoma neupravičen. Da, naravnost smešen! Vse kaže, da se vam je to zdelo samo zato tako sumljivo, ker bi vam bilo prav in bi za svoje račune tak sum krvavo potrebovali, kaj ne?«

»Kaj ste res prepričani, gospod Mees!« sprašuje Rackley.

»Seveda, seveda!« se bahavo smeje stric Paddy v telefon. »Inspektor Taylor, ki je prišel k nam na obisk po našem ljubeznivem posredovanju, vam bo to lahko sam potrdil. Ne glede na to, kar sem lahko ugotovil sam na svoje oči, je tudi zdravnik doktor Alves jasno potrdil identiteto našega bolnika. Spet se stric Paddy porogljivo zasmeje v telefon. »Smatral

sem za svojo dolžnost, da vas o tem obvestim, ker vam ne maram prikrajšati vašega spanca. Saj razumem, da je za vas najbrž nerodno, ker ste zopet mahnil le po zraku, namesto po Grillovi družbi... Toda upam, da vam bo tudi s tem ustrezno. Saj se boste iz tega lahko naučili vsaj to, da je najbolj pametno, če pušite Junnyja Grilla enkrat za vselej na miru. Po mojem mnenju nimate samo smole, moj dragi gospod Rackley! Veste, bo še kaj drugega. — Stari postajač, gospod Rackley, in starost je betežna! Pa zbogom in na svidenje.

Še preden more stari Rackley odgovoriti, zapre stric Paddy telefon z zadovoljnim smehljajem na licu. Prav gotovo pa bi stric Paddy užil še več veselja ob tem kratkem razgovoru, če bi mu bilo usojeno, da bi Rackley lahko videl. Le malokdaj v življenju je bil Rackley tako razočaran in besen, kakor to pot. S stisnjenimi zobmi stoji za pisalno mizo, oči pa mu buljijo nekam v prazno. Končno pride k sebi. Zopet mu zažari zloba v očeh, ko udari po mizi in zaiska: »Svinjarija!«

Nato se zaleti s kratkimi koraki po sobi. Večkrat se ustavi ob oknih, ki gledajo na cesto. Napeto premišljuje in godrnja sam s seboj. »Svinjarija! Toda kljub temu... Da, kljub temu bom vendarle dokazal!«

Stari Rackley še noče verjeti, da je poražen. Dobro uro kasneje sedi zopet v sobi Jacka Pullmana. »Cujte, Pullman, preiskava inspektorja Taylorja ni rodila nobenega uspeha. Meni je jasno, da so bile oblasti potegnile za nos. Saj vaša ugotovitev nedvoumno dokazuje, da nimamo opravka s pravim Grillom.« Razburjen vstane Sam Rackley, skloni se čez pisalno mizo in prav od blizu pogleda Pullmanu v oči: »Saj dobro poznate Grilla, kajne?«

»Seveda!« Pullman pokima, ne da bi vedel,

kaj Rackley prav za prav hoče.

»Pomislite torej, Pullman! Če gre v resnici le za Palmerja, ni dvoma, da igra to vlogo šele kratak čas. V tem primeru ni mogoče, da bi spoznal že vse ljudi, ki pravega Grilla dobro poznajo. Ali poznate morda kakega Grillovega sorodnika, ki dobro pozna Grilla in katerega Palmer v teh tednih še ni mogel spoznati?«

»Ah, tako si to mislite?« vzkligne Pullman in razmišlja. »Kolikor vem, stanuje tam v Jersey Cityju Grillova sestra, ki je zadnje čase gotovo ni bilo pri Grillov.«

Toda Palmer je gotovo že našel njeno sliko in jo bo torej spoznal.

Pullman se zasmeje: »Tega pa ne verjamem! Ta sestra, Vera Wessley, je namreč z Grillov in Meesom že nekaj let skregana. Ne vem iz kakšnega razloga so imeli pri Grillovih pred leti pravi družinski škandal in središče tega škandala je bila ta sestra. Meni je znano le to, da je bil tedaj Grill divji kot ris in da je nagnal Vero Wessley iz hiše. Zato niti ne verjamem, da bi bila kje v hiši še kakšna fotografija te sestre. Če pa je, je gotovo tako založena, da je Palmer še ni našel!«

Stari Rackley se zamisli. Končno se odloči, da bo vendarle poskusil. Hitro se poslovi od Pullmana in iz svoje palače takoj nažene plačane na novo sled. Medtem ko čaka — ure se presneto počasi vlečejo — pripravlja načrt, ki naj bi vendarle uničil Grilla. Naj bo dozdnevni Jones Grill še tako bolan, on, Rackley, bo prišel z Vero Wessleyo že do Grilla odnosno Palmerja. Tam bo potem dozdevnega Grilla ob navzočnosti Meesa, inspektorja Taylorja in zdravnika Alvesa že razkrinkal. Vsi trije bodo videli in kasneje lahko tudi pričali, kako dozdevni Jones Grill ni imel pojma, kdo je ta ženska, ki mu jo je pripeljal. Vsi bodo videli,

kako se bo izvijal in trudil, da bi se izmazal, toda kratko in malo — imena svoje sestrice ne bo poznal — Zadovoljen se smehljata stari Rackley, ko razmišlja, kako bo vendarle v zadnjem trenutku ugnal Palmerja. Saj mu ne bo pomagala nobena zvijača in nobena previdnost. Izdati se bo moral in s tem bo igre konec!

Polni trije dnevi minejo, preden Rackley zve, da se je Vera Wessley približno pred tri četrt leta preselila v Filadelfijo. Rackley takoj uprež telefon in brzojav v svojo službo. Med New Yorkom in Filadelfijo se izmenjavajo pogovori in brzojavi. Ker se Rackleyu vse prepočas, najame stari lisjak posebno letalo in se s tremi plačanci sam odpelje v Filadelfijo. — Tako bo še najhitreje našel Vero Wessley in jo pregovoril, naj gre z njim. Navetirano se namreč bliža 24. september, ko bo aratirani Grill prišel v New York.

V Filadelfiji se Rackley takoj zanima, če se je medtem v New Yorku kaj spremenilo. Tako zve, da še ni bil določen nov dan za poroko med Grillov in Gizelo Mortonovo. Jones Grill leži baje še vedno težko bolan doma. Paddy Mees ne počne nič sumljivega. Ellen Counter hodi v službo kakor po navadi. Gizela Morton prihaja večkrat na kratke obiske h Grillu, inspektor Taylor pa se za vso zadevo ne meni nič več.

Šele 23. septembra okrog osmih zvečer zve stari Rackley pravi naslov Vere Wessley. — Smolo ima! Ne stanuje več v Filadelfiji, ampak v Washingtonu, in sicer v Walkerstreetu št. 28. Ne da bi kaj pomisljal, se vsede Rackley v letalo in preleti dobrih dvesto kilometrov med Filadelfijo in Washingtonom v dobri uri. Kasno ponoči pride v mesto. Toda tudi pozna ura ga ne more zadržati, da ne bi takoj šel poiskat Vere Wessley.